

BIBELSTUDIER · 3. KVARTAL 2020

Vinde **VENNER** for Gud

– deltagelse i Missio Dei

Syvende Dags
Adventistkirken

VINDE VENNER FOR GUD – DELTAGELSE I MISSIO DEI

Bibelstudier for 3. kvartal 2020 er udarbejdet af arbejdsgruppen "Arbeitskreis Bibelschule" i Adventistkirkens tyske union – i overensstemmelse med de retningslinjer, der er givet af Generalkonferensen (den Intereuropæiske Division). Emnerne er de samme som i standardudgaven og præsenterer adventisternes kristne tro ud fra et bibelsk fundament på en tidssvarende måde. Materialet har et tydeligt europæisk (tysk) islæt. Det er bygget op omkring én tekst til hver dags afsnit. Teksten understøttes af en kort forklaring, der uddyber baggrunden for teksten, en tanke til fordybelse og et åbent spørgsmål til eftertanke.

VINDE VENNER FOR GUD – DELTAGELSE I MISSIO DEI

Bibelstudier for 3. kvartal 2020

Forfatter af standardudgaven: Mark Finley

Redaktør for standardudgaven: Clifford Goldstein

Bearbejdelse: "Arbeitskreis Bibelschule"

Redaktion: Rolf Pöhler

© 2020 Saatkorn-Verlag GmbH, Abt. Advent-Verlag

Pulverweg 6, D-21337 Lüneburg, www.advent-verlag.de

Den danske udgave:

Syvende Dags Adventistkirken, sabbatsskoleafdelingen

Oversættelse: Jette og Christian Christiansen

Bibelcitater: Hvis ikke andet er angivet, er bibelcitater hentet fra Bibelen,

Den Hellige Skrifts Kanoniske Bøger (1992), fra Det Danske Bibelselskab

Korrekturlæsning: Robert Svendsen

Grafisk opsætning: Bente Schlederemann

Spørgsmål og henvendelser til Henrik Jørgensen

SYVENDE DAGS ADVENTISTKIRKEN, DANMARK

© 2020 Dansk Bogforlag, Nærum

	INTRODUKTION TIL 3. KVARTAL 2020	4
4. juli	1. At være aktiv i Guds mission	6
11. juli	2. Begejstre og overbevise	14
18. juli	3. At se mennesker med Jesu øjne	22
25. juli	4. Forbønnens store potentiale	30
1. august	5. Helligånden – missionens drivkraft	38
8. august	6. Uanede muligheder	46
15. august	7. At give Guds ord videre	54
22. august	8. Se og hjælpe ligesom Jesus	62
29. august	9. Fordi hvert menneske har værdi for Ham	70
5. september	10. Levende celler i menighedsarbejdet	78
12. september	11. Prædik om Jesus og ikke om hvad som helst	86
20. september	12. At formidle sandheden til nutiden	94
26. september	13. "(således) sender jeg også jer"	102

Vinde venner for Gud – deltagelse i *Missio Dei*

"Den kristne menigheds oprindelse og begyndelse er Jesus Kristus, der levede *Missio Dei* (Guds mission) i verden. Dette begreb, der blev introduceret på den 5. verdensmissionskonference i 1952, fortæller, at Gud selv kom til denne verden for at gøre den bekendt med sig og for at forsone menneskene med deres skaber.

I Bibelen forekommer begrebet mission ikke. Det opstod først i det 16. årh. Indholdsmæssigt drejer det sig om en udsendelse med fuldmagt, som kan være religiøst eller ikke religiøst motiveret, og som i en kristen sammenhæng går tilbage til Jesu udsagn (Joh 20,21). Mission er derfor et karakteristisk kendetegn for den kristne menighed.

Til dette formål kaldte Jesus tolv disciple som efterfølgere i en kreds omkring sig. I en udvidet kreds kom andre personer til. De tolv hørte Jesu forkyndelse, anerkendte ham som lærer, ledsagede ham på rejser (Luk 19,37; Joh 4,1; 9,27) og var til stadighed omkring ham (Mark 11,11). Til den udvidede discipelkreds (Luk 10,1ff.) hørte også kvinder (Luk 8,2f.), hvilket var et særegent fænomen på den tid. I fællesskab fortsatte de efter Jesu død og opstandelse med at forkynde hans budskab og vidnede om Guds kærlighed og frelsergerning.

Jesu disciples liv, forkyndelse og gerning skyldes ikke menneskelig vilje, men Guds kærlighed. [De] står og handler ikke på egne vegne, men på Guds. Deres ... gøremål er en direkte fortsættelse og opfyldelse af *Missio Dei*. Derfra får de opgaven, og af den øser de kraft ...

Forståelsen af det almene præstedømme (1 Pet 2,9) viser, at alle troende i den nytestamentlige menighed hører til det kongelige præsteskab. Folket, der er Guds ejendom, inkluderer alle, når det drejer sig om forkyndelsen af en kærlig Guds velgerninger. Alle er sat i denne tjeneste af Gud efter hans vilje, og alle får gaver af Helligånden, som

de skal anvende til alles gavn (1 Kor 12,7ff.) ... Samtidigt gør skellet og den individuelle tildeling af åndsgaverne det også tydeligt, at Gud ikke kalder alle troende til den samme funktion og det samme ansvar. Derfor kender NT også til kaldelse til særlige tjenester, hvilket ses i udvælgelsen af disciple (Matt 9,9 o.a.), men også i urmenighedens opgavefordeling (ApG 6,1ff.) ...

Det er Gud, der kalder til tjenesten ... Ingen kalder sig selv (Hebr 5,4). Menneskets mulighed for at tage en beslutning desangående er at acceptere Guds kald eller undsige det. Når vi accepterer kaldet, udru- stes vi af Gud med gaver og kraft til tjenesten (1 Tim 1,12; sml. Es 6 og Jer 1), for tjeneste for Gud betyder også belastning og lidelse (2 Kor 11,24ff.). De er lettere at bære, når man ved, at man er ledsaget og velsignet af Gud, og når man ved, at gerningen giver mening ...

Flere gange udtrykker Jesus, at det at være kristen uden tæt og ved- varende relation til ham er en modsætning i sig selv. Der er behov for Helligånden for selv at forstå Jesus og hans gerninger og for at forkynde det for andre (Joh 14,26; 16,8ff.). Ingen kan varigt handle på Guds vegne uden at leve i bestandig relation til ham ... Selv den bedste uddannelse er ikke tilstrækkelig, når man vil bygge Guds rige ... Den grundlæggende regel er: Den, der kaldes af Kristus, får også evnerne. Han holder alt det parat, som er nødvendigt for personlig vækst, læring og vellykket virke" (fra: *Handbuch für Pastoren und Pastorinnen*, hg. Siebenten-Tags-Adventisten, Intereuropäische Division, Lüneburg, Advent-Verlag, 2019, 19-32).

At være aktiv i Guds mission

"Det er godt og værdsat hos Gud, vor frelser, som vil, at alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden"
(1 Tim 2,3-4).

Hovedtanke

Den kristne mission har sin oprindelse i Guds mission (Missio Dei). Gud er missionæren, og vi er aktivt medvirkende i hans mission.

Introduktion

Missio Dei betyder, at ...

- Gud selv er missionens udgangspunkt
- Gud er den kærlighed, der opsøger sin partner
- den treenige Gud har fællesskab i sig selv
- Guds handlen gælder hele skabningen og ikke er begrænset til kirken
- mission ikke findes, fordi kirken har initieret det, men fordi Gud er kærlighedens kilde
- Guds virke er det centrale i missionsbestrebelse. Kirkens formål er at pege ud over sig selv og være et fællesskab, der forkynder Guds rige og vidner om det (ifølge: <https://Was-heit-eigentlich-Missio-Dei.pdf>).

"Mission er en uadskillelig del af kirkens væsen. Det er derfor helt selvfølgeligt for enhver kristen at forkynde Guds ord og selv være et vidne om troen. Det er dog vigtigt, at det sker i overensstemmelse med evangeliets principper og med uindskrænket respekt for og kærlighed til alle mennesker" (Uddrag fra indledningen til "Christliches Zeugnis in einer multireligiösen Welt", citeret i Michael Diener / Ulrich Eggers, hg., *Mission Zukunft*, Holzgerlingen 2019, 70).

Hvad er "kerneopgaven" for Jesu menighed? I denne uge beskæftiger vi os med dette spørgsmål. Her er seks svar.

At være med til at opsøge

Luk 19,10

"For Menneskesønnen er kommet for at opsøge og frelse det fortabte."

Til anvendelse

Kristus har ikke et øje på os for at fordømme. Han opsøger for at frelse. Frelse forudsætter fortabthed. Gælder det også for mig? Vil jeg kunne bede den samme bøn?

Herre, led i dag min færden,
Så jeg ser min næstes nød.
Tal til mig, så jeg kan standse
For at hjælpe, som du bød.
Vis mig tjenersindets vej,
Giv mig kærlighed fra dig!
(Adventistkirkens salmebog, nr. 532, v. 2)

Når man selv er frelst, ønsker man at hjælpe andre til frelsen.

Jeg kan blandt andet udtrykke min tak til Gud ved

- ikke at lukke øjnene, når jeg ser en, der har brug for hjælp
- at være opmærksom og ikke give mig af med nemme svar og floskler
- at undgå at komme med udflugter, bortforklaringer og argumenter for, hvorfor jeg ikke lige vil, kan, bør eller må hjælpe
- ligesom Jesus ikke først at spørge om skyld, men derimod tilbyde hjælp
- at danne mig et overblik over, hvad der er brug for og så handle derefter.

Til eftertanke

"Forkynd evangeliet. Brug om nødvendigt ord" (Franz af Assisi).

At glæde sig sammen

Luk 15,10.32

"Sådan ... bliver der glæde hos Guds engle over én synder, som omvender sig ... men nu burde vi feste og være glade"

Til fordybelse

Glæde i himlen

I himlen hersker der glæde og munterhed, ikke dødelig alvor. Det gælder i hvert fald, når et menneske reagerer på Guds kærlighed og begiver sig på vej hjem. Det, der sker på jorden, bliver der lagt mærke til i himlen, ja, der reageres endda på det med en ubændig glæde.

Som i himlen, således også på jorden

Mission betyder også at dele glæde. Hvad ville en missionsindsats være uden afsæt i Guds glæde og uden, at man selv blev delagtiggjort i den?! I lignelsen om den fortabte søn går faderen hen til sin surmulende søn og beder ham om at komme ind i stedet for at stå for sig selv. Gud vil gerne, at vi tager del i hinandens glæde. Han befaler ikke. Han tvinger ikke. Han overtaler ikke. Han beder om det. Det kan synes ret hjælpeløst. Guds mission er kendetegnet ved, at han ikke demonstrerer styrke. Tvungen glæde er ikke glæde. Gud ønsker at vinde vores hjerter.

"Vi tror på en Gud, der viser en ubændig glæde over hver enkelt synder, der omvender sig, og som ikke har noget større ønske, end at vi på samme vis tager del i denne grænseløse glæde"
(Klaus Berger, Jesus, München 2007, 634f.).

Til eftertanke

Hvorfor har vi sommetider så svært ved at tage del i hinandens glæde?

At dele med andre

"På festens sidste og største dag stod Jesus frem og råbte: »Den, der tørster, skal komme til mig og drikke. Den, der tror på mig, skal det gå, som Skriften siger: ›Fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand.‹" (Joh 7,37-38).

Til fordybelse

Denne invitation er overraskende. Det er svært at forestille sig, at man ikke skulle få nok at drikke på denne store festdag. Men selv fromme fester formår ikke at stille livets tørst. Kommer man derimod til Jesus, modtager man Helligånden. Hvem gælder udsagnet: "Fra hans indre skal der rinde strømme af levende vand?" Er det Jesus eller hans efterfølgere?

Til eftertanke

Livets vand strømmer fra Kristus. Det er ikke os, der kan og skal være kilde. Det ville være for tung en opgave. Men den, der har forbindelse til den sande kilde, får ikke bare nok til sig selv, men kan desuden dele glæde, håb og liv med andre.

"Den romerske brønd"

Strålen løfter sig og falder,
fylder bækkenet af marmor,
som nu mættes og gi'r fra sig
vand til skålen nedenunder.
Også denne flyder over,
Fylder bækkenet forneden.
Og der gives og modtages
I en evig, rolig strøm.

(Frit efter Conrad Ferdinand Meyer, 1882)

Kun den, der har modtaget, kan give videre.

Ideer til, hvordan jeg kan tanke op:

At være fælles om at ville

1 Tim 2,1-6

"Det er godt og værdsat hos Gud, vor frelser, som vil, at alle mennesker skal frelses og komme til erkendelse af sandheden"
(1 Tim 2,3-4).

Baggrund

Seks gange forekommer ordene alle/alt/al i 1 Tim 2,1-6. Alle er vigtige for Gud. Alt står på spil. Det drejer sig om en altomfattende plan for alle mennesker.

For Gud handler det om

- liv til alle
- frelse til alle
- sandhed til alle

Til fordybelse

I 1 Tim 1,15 siger Paulus, at Jesus Kristus kom til verden for at frelse syndere. Ethvert menneske er en synder – uden undtagelse. Derfor gælder budskabet om nåde alle mennesker – uden undtagelse.

Man har *først af alt* del i Guds altomfattende plan gennem forbønner og taksigelser for alle mennesker. Denne indstilling giver bønnen en vid horisont.

Til eftertanke

Bønneemnerne får vi gennem "nyhederne"!

"Hvordan man skal bede, står i Bibelen. Hvad man skal bede om, kommer i nyhederne" (Karl Barth).

Til anvendelse

Gud ønsker, at alle mennesker skal hjælpes. Hvordan står det til hos mig? Ønsker jeg også det?

Nedenfor er der mulighed for at formulere en bøn for dem, der har ansvar i samfundet:

Ambassadør for Kristi kærlighed

2 Kor 5,14-20

"Thi Kristi kærlighed tvinger os ... Så er vi altså udsendinge i Kristi sted, idet Gud så at sige formaner gennem os. Vi beder på Kristi vegne: Lad jer forlige med Gud" (2 Kor 5,14a.20).

Kristi kærlighed, som han har vist ved at give sit liv, har ramt Paulus. Den har overvældet ham. Han er *omsluttet, holdt fast og drevet* af den. Alle disse begreber er indeholdt i det, der står i grundteksten (ifølge Werner de Boor, WStB, Der zweite Brief an die Korinther, Wuppertal 1977, 131).

Paulus optræder som ambassadør for Jesus Kristus. Han beder på Kristi vegne. Det kan både betyde *for Kristi sag* og *i stedet for* Kristus. Sidstnævnte svarer bedst til billedet af en ambassadør.

Til fordybelse

Kristi kærlighed tvinger os. Sætningen er et udtryk for, at det ikke er os, der har fået den ide, at vi skal evangelisere og missionere. Det er ikke en fritidsbeskæftigelse, vi selv har valgt. Det er Jesu kærlighed, der er kilden. Den *tvang*, der udspringer af denne kærlighed, er ikke at sammenligne med en glædesløs forpligtelse. Det er en motivation, der kommer indefra, en positiv drivkraft. Den, der oplever en sådan uro, forvandles ikke til et viljesløst objekt. Tværtimod: Tvangen bliver i ham til en kraft, der rækker ud over ham selv, uden at han mister sig selv.

Men hvad nu, hvis jeg ikke mærker en sådan trang?

Til eftertanke

"Det almindelige spørgsmål: 'Hvad bør vi gøre?' skal besvares med det knap så almindelige spørgsmål: 'Hvor modtager vi noget fra?' Mennesker må lære at forstå, at man ikke kan give meget, med mindre man har fået meget. Religionen er først og fremmest en åben hånd, der modtager en gave, og først i anden række en aktiv hånd, der uddeler gaver" (Paul Tillich in: Hermann Schoenauer, Hg., *Spiritualität und innovative Unternehmensführung*, Stuttgart 2012, 225).

At være med til at flytte noget

Joh 15,26-27

"Når Talsmanden kommer, som jeg vil sende til jer fra Faderen, sandhedens ånd, som udgår fra Faderen, skal han vidne om mig. Men også I skal vidne, for I har været med mig fra begyndelsen" (Joh 15,26-27).

Baggrund

Gud, som far, overlader ikke sine børn til sig selv. Det er fra ham, Talsmanden (andre oversættelser: hjælperen, vejlederen) kommer: Trøsteren, Helligånden. Det er Jesus, der sender ham. Og Talsmanden aflægger vidnesbyrd om Jesus. Denne kæde af vidnesbyrd, der tager sit udgangspunkt i Gud, er apostlene en del af. Også menigheden, der står på apostlenes og profeternes grundvold (Ef 2,20), har fået fuldmagt og en opgave.

Til fordybelse

Howdan reagerer jeg, når jeg tænker på "mission"?

YDRE PRES ↔ INDRE MOTIVATION

Den, der er drevet af Helligånden, er ikke en jaget, men en "bevæget". Det er kun, når man selv er blevet bevæget, at man kan flytte andre.

Til eftertanke

"Vindende mission lever den personlige tro åbenlyst og autentisk, frit og uden bagtanke, og præsenterer sig på en indbydende og tiltrækkende måde, der skaber nysgerrighed og et ønske om at vide mere. Værdig mission afspejler en tindrende tro, der ejer en styrke, der er uafhængig af, om andre straks erkender den" (Thies Gundlach, in: Michael Diener/Ulrich Eggers, hg., *Mission Zukunft*, Holzgerlingen 2019, 94ff.).

Resumé

"Hvad hjertet er fuldt af, løber munden over med" (Luk 6,45).

Spørgsmål til drøftelse

Indledende spørgsmål	1. Hvilke betingelser er nødvendige for et godt samarbejde?
Supplerende spørgsmål	2. Hvad betyder det for jer at være Guds medarbejdere?
Joh 7,37-38	3. Nogle af Jesu sidste ord var "Jeg tørster".

Hvordan kan han, som er tørstig, stille tørst?

Hvordan kan jeg tanke op, så jeg har nok livskraft til både mig selv og andre? |
| 2 Kor 5,14-20 | 4. "Forkynd evangeliet. Om nødvendigt brug ord" (Franz af Assisi).

Har I haft succes med at prædike uden ord?
Tal om billedet "Den romerske brønd" (tirsdagsafsnittet). |
| 1 Tim 2,1-6 | 5. Hvad er nødvendigt, for at vi i ethvert menneske kan se en kandidat til Guds rige? |
| Afslutning | 6. Man kan slutte af med enten at tale om de formulerede bønner fra onsdagsafsnittet eller at holde forbøn for mennesker, der bærer ansvar. |

Begejstre og overbeviser

"Vi kan ikke lade være at tale om, hvad vi har set og hørt"

(ApG 4,20).

Hovedtanke

Hvor Guds Ånd vinder mennesker for Kristus, springer gnisten over på andre gennem deres vidnesbyrd.

Introduktion

Den glædelige nyhed om Jesus vil nå ud til alle mennesker. Derfor er der brug for folk, der vil gå ud med budskabet. Jesus vidste, at det ikke altid er nødvendigt, at mennesker formidler evangeliet. Det ser ud til, at budskabet gør opmærksom på sig selv. "Hvis de tier, vil stenene råbe" (Luk 19,40), udtalte Jesus til farisæerne, da de opfordrede ham til at bringe disciplene til tavshed.

Der findes en uoverskuelig mangfoldighed af kommunikationsveje og -midler i dag. Disse står ikke til rådighed for alle og overalt. Hvor mennesker bor isoleret, tyer de gerne til tekniske informationskanaler. Men hvor der er mulighed for at fortælle om evangeliet fra menneske til menneske, er den personlige fortælling den mest virksomme vej til at vidne for andre om Jesus.

Intet skal hindre os i at gøre det så godt og engageret som muligt, idet vi griber til alle forhåndenværende hjælpemidler. Vi behøver ikke at skjule troen på Kristus eller at frygte noget, når der spørges ind til den.

På den anden side er det ikke rimeligt at sætte andre under pres end-sige at manipulere dem. Ligesom vi hele tiden har behov for at efterprøve vores motiver, så bør vi også undersøge anvendelsen af midler og metoder, som vi gør brug af. Netop fordi vi er overbeviste om, at evangeliet er et guddommeligt budskab, kan vi ikke ignorere Guds forbillede. Han tillader alle mennesker at træffe deres egne beslutninger – uden tvang og formynderi.

"Mission er at finde ud af, hvad Gud gør, og deltage i det"

(Rowan Williams)

Vække til eftertænkning

Mark 5,1-20

Hvorfor var der ikke udelukkende begejstring ved den besattes befrielse?

Hvorfor havde den helbredte optimale betingelser for at nå mennesker med budskabet om Jesus i sit netværk og derudover?

Baggrund

Da Jesus stiger ud af båden ved gerasenernes land, betræder han urent (ikke-jødisk) land, møder et urent menneske, der er besat af urene ånder, som i sidste ende farer ind i nogle urene svin. Med gerasenerens helbredelse gør Jesus krav på hele skabningen, som han vil føre tilbage til sin fader. Den helbredte får genoprettet sit menneske-værd og sin gudsbilledlighed.

Desto mere forekommer det uforståeligt, at disse overraskende forandringer udløste frygt i manden. Som følge heraf bad indbyggerne i byen Gerasa "Jesus høfligt, men bestemt om at forlade landet (v. 14-17). De er de første, der udtrykkeligt reagerer afvisende overfor Jesu kald (v. 14.16) Helt i modsætning til den besatte hedning (v. 18-20)" (*Stuttgarter NT*, Stuttgart 2016, 137).

Den helbredte forstod udsendelsen "til sine egne" i udvidet forstand og blev et vidne for det, som Jesus havde gjort ved ham, i hele Dekapolis (de ti byer).

Til fordybelse

På den tid blev der ikke skelnet mellem virkelig okkulte påvirkninger og fysiske og psykiske lidelser, der blev tilskrevet onde ånder. Det førte til, at den slags mennesker blev ekskluderet af deres sociale netværk og drevet i isolation, som det f.eks. også var tilfældet med de spedalske.

Til anvendelse

Hvad fortæller jeg om min omvendelse? Hvad holder jeg for mig selv? Hvad kunne motivere en ikketroende til at lytte til mine erfaringer?

Til eftertanke

"Sandheden må hele tiden løbe spidsrod gennem fordommenes gade" (Indira Gandhi).

Om at være overbevist om det utrolige

Mark 16,1.5-10
Joh 9,6-34

Hvordan reagerede kvinderne på nyheden om Jesu opstandelse?

Hvorfor havde omgivelserne så vanskeligt ved at acceptere den blindfødtes helbredelse?

Baggrund

De ældste håndskrifter af Markusevangeliet slutter med vers 8. Den, der kun havde disse tekster, stod ligesom kvinderne, der havde forladt graven, tilbage med spørgsmålet: Hvor er Jesus? Hvad er der blevet af ham? I de senere udgaver (fra det 2. årh.) findes i versene 9-20 vidnesbyrd om, at disciplene, kvinder og mænd, mødte den opstandne Jesus personligt, og at deres beretning byggede på personlige erfaringer med den opstandne. De stemte overens med overleveringen af de andre evangeliets vidnesbyrd.

Til anvendelse

Den, der vidner, må regne med, at hans udsagn vil blive undersøgt. Meget af det, vi tror på, baseres på det, som mennesker længe før os har stadfæstet som deres overbevisninger. Dertil kommer egne – til tider helt utrolige – erfaringer, som vi kan fortælle om.

Tit skal vi slås med fordomme, inden vi i samtalen er kommet til sagens kerne. Derfor er det en god ide tålmodigt at sætte sig ind de andres spørgsmål og tvivl, når de hører om Jesus. Men når nogen mod bedre vidende fastholder fordomme, giver det ikke meget mening at investere tid og kræfter i diskussioner.

Til eftertanke

Hvornår skete det sidst, at jeg "ramte en mur", da jeg fortalte om min tro? Hvordan reagerede jeg på det? Hvad har jeg lært af det? Hvad er forskellen på *at vidne* og *at overbevise*?

Om at handle med fuldmagt

ApG 4,1-20

Hvad angav Peter som grund til, at han og Johannes ikke kunne tie?

Hvad anførte han som grund til apostlenes fuldmagt?

Baggrund

"Her kommer det til apostlenes første konfrontation med de jødiske autoriteter ... Mens det ser ud til, at årsagen til anholdelsen i første omgang er læren om Jesu opstandelse, kommer forhøret dagen efter til at dreje sig om den lammes helbredelse ... Peter og Johannes forhøres af Rådet, den øverste jødiske myndighed, der vil have at vide, hvorfra de to havde fået evnen til at helbrede den lamme" (*Stuttgarter NT*, Stuttgart 2016, 454).

Udtrykket *frimodighed* (v. 13) og det tilsvarende udsagnsord "stammer fra det politiske ordforråd og betyder at sige hele sandheden uden frygt og partiskhed" (*samme*).

Til fordybelse

Apostlene udgør med deres synspunkter et mindretal. Det afholder dem dog ikke fra at optræde modigt og sikkert og tydeligt at gøre rede for deres overbevisning. Foruden Peters redegørelse taler to kendsgerninger for sig selv: Den lammes helbredelse kan ikke benægtes. Gud selv havde sørget for et uigendriveligt argument, som ingen turde betvivle. Dernæst var der stor undren over, at *jævne og ulærde mænd* var i stand til at optræde på en så overbevisende måde, som apostlene gjorde.

Til anvendelse

Ingen giver sig selv fuldmagt. Det ville være anmassende. Der er kun en ting at gøre, nemlig at bede om fuldmagt. Gode argumenter, kloge teser og velkvalificerede metoder er gavnlige, når mennesker skal vindes. Men de er intet sammenlignet med de *tegn*, Gud selv sørger for.

Til eftertanke

Hvilke erfaringer har jeg kunnet gøre, hvor jeg har vidnet med fuldmagt? Hvornår har jeg savnet fuldmagt?

Vidne om kendsgerninger

1 Joh 1,1-3
Joh 14,16-20

Hvilke krav for at være et troværdigt vidne opfyldte Johannes med sin opremsning?

Hvilken rolle spiller Helligånden, når troen gives videre?

Baggrund

Når Johannes her taler om indholdet for sin forkyndelse som en ting, så gør han dog "i sine efterfølgende formuleringer klart, at det her ... handler om en person, et levende menneske, som man kunne lytte til og se med sine egne øjne, som man både åndeligt kunne forstå og fysisk røre ved ... Forfatteren præsenterer sig altså som medlem af den opstandne Jesus' begrænsede kreds af disciple ... og vidner. Indirekte formulerer han altså allerede her brevets grundlæggende kristologiske basisudsagn: Kun mennesket Jesus Kristus, som mennesker i hans samtid kunne høre, se og 'røre ved' ... kun han 'er den sande Gud og det evige liv' (5,20)" (*Stuttgarter NT*, Stuttgart 2016, 840).

Den, der tror på Jesus, er anvist på vidner, der deler deres erfaring med andre. Dette er nu om stunder et meget overset aspekt blandt de kristne.

Til anvendelse

Hellige skrifter, personlige erfaringer og spændende biografier er vigtige veje til at formidle troen. Jo længere tid, der går mellem oplevelsen og formidlingen, desto mere blegner fortællingens overbevisningsstyrke. Derfor er Helligånden, gennem hvilken Gud vækker gamle erfaringer til live, desto vigtigere, for at nå og tilskynde mennesker senere hen. Kristen tro baseres på historiske vidnesbyrd, men går til i traditionspleje, hvis Helligåndens gerning udebliver.

Til eftertanke

"Jeg lever ikke mere selv, men Kristus lever i mig, og mit liv her på jorden lever jeg i troen på Guds søn, der elskede mig og gav sig selv hen for mig" (Gal 2,20).

Hvordan kommer det til udtryk i mit liv?

Hensigtsmæssig brug af argumenter

ApG 18,4; 19,8
1 Kor 2,1–5

Hvordan gik Paulus frem, når han ønskede at vinde gehør i synagogerne?

Baggrund

Ordet *peitho* (gr) kan betyde *overbevise* (i den forstand at lytterne får muligheden for indsigt) såvel som *overtale* (på den gode, men også den urimelige måde).

I synagogerne gør Paulus sig på alle måder umage med at præsentere troværdige argumenter for tilhørerne. Han henviste hyppigt til gammeltestamentlige belæg for, at Jesus i sandhed er Kristus. Ud over det fortalte han igen og igen om sit liv og om sin omvendelse.

Overfor korintherne gør Paulus det dog klart, at hans mission lykkedes hos dem – og formodentlig også alle andre tilhørere – uden, at det kan henføres til hans argumentations- eller talekunst.

Til anvendelse

Nutidens kommunikationskanaler og -metoder overgår langt tidligere tiders muligheder. Alle informationer ser ud til at være til rådighed i løbet af få sekunder. Det talte og skrevne ord suppleres med illustrationer og levende billeder, der forstærker deres virkning. Samtidig er misinformation og manipulation allestedsnærværende. Derfor gælder det mere end nogensinde om, at man kritisk undersøger alle påstande. Bare fordi noget har været vist i fjernsynet eller på internettet, behøver det ikke at have sandhedsværdi.

At være i medierne kan være gavnligt, men det kan ikke gå i stedet for et troværdigt, personligt vidnesbyrd.

Til eftertanke

Hvilke fortællinger om min tro har vist sig at være hensigtsmæssige?
Hvad kan det skyldes?

Vidne på mange måder

ApG 26

Hvordan opbyggede Paulus sin argumentation overfor kong Agrippa?

Hvilken virkning havde hans optræden?

Baggrund

Paulus kunne have undgået en anstrengende rejse, hvis han havde accepteret en rettergang i Jerusalem. Han var dog klar over, at hans liv var i fare i jødedommens kerneland (23,12; 25,3).

Hans budskab og argumentation stødte på heftig modstand. Derfor besluttede Paulus sig for hellere at sætte sin lid til romerretten og indanke sin sag for kejseren. Muligvis var det affødt af et natligt syn (23,11).

De ansvarlige romerske statholdere havde ikke lyst til at lægge sig ud med de indflydelsesrige jødiske ledere. Derfor udskød Felix og senere hans efterfølger Festus den nødvendige beslutning. Desuagtet må Paulus' forsvarstale hos Agrippa have været så overbevisende, at den jødiske konge ikke så anden løsning end at afbryde forhøret.

Til anvendelse

Det glade budskab finder til hver en tid vej til mennesker ved hjælp af begavede evangelister som for eksempel John Wesley, Charles Spurgeon og Billy Graham. I tidens løb nåede forkæmpere for troen ud til mennesker med deres skrifter og bøger. De begejstrer sjældent på de store tribuner, og dog er deres bidrag vigtige. Kendte repræsentanter for dem var for eksempel Augustin, Philipp Melanchthon og Hans Tavsén.

Resumé

Mennesker vidner om deres tro på mangfoldige måder. Men at give evangeliet videre er forgæves, hvis Helligånden ikke når hjerterne.

Spørgsmål til drøftelse

Udgangspunkt

1. Drøft jeres erfaringer med måder, midler og strategier vedrørende evangelisering.

Hvad fungerede? Hvad blev I skuffet over?

Supplerende spørgsmål

2. "Ingen følelse fratager så fuldstændigt sindets evne til at handle og tænke som frygten" (Edmund Burke)

Vækker et kristent vidnesbyrd frygt eller tillid?

Hvilken forkyndelse svarer Missio Dei til?

Mark 16,1-8

3. Fortæl om troserfaringer, hvor I har tabt mælet.

Joh 9,18-22

4. Hvorfor er kendsgerninger ikke altid i stand til at vinde mennesker for Kristus?

ApG 4,13-20

5. Hvordan kan vi finde mere frimodighed og fuldmagt til at vidne om Jesus Kristus?

Afslutning

6. Hvornår er det tilrådeligt at komme med bibelske forklaringer?

Hvornår er det mere passende at fortælle en (ens egen) historie?

At se mennesker med Jesu øjne

"Og Jesus så på ham og fattede kærlighed til ham" (Mark 10,21).

Hovedtanke

Den, der møder Jesus, "ses" af ham uafhængigt af sit sociale, samfundsmæssige eller religiøse tilhørsforhold.

Introduktion

Er det overhovedet muligt at se mennesker med Jesu øjne? Både ja og nej. Nej – fordi vi kun er mennesker og ikke Gud. Ja – fordi vi kan lære at forstå, hvilken grundholdning Jesus handlede ud fra, og hvad hans omgang med mennesker var motiveret af. Det kan give et billede af, hvordan Jesus ser på mennesker.

Det er nok en af de største udfordringer at møde mennesker, som Jesus gjorde, for det er imod vores natur. Det er ikke desto mindre den mest troværdige måde at vidne om Jesus på, og det forstås den dag i dag.

I denne uge vil vi beskæftige os med begivenheder i Det Nye Testamente for at sætte os ind i den måde, Jesus handlede på. Nogle af eksemplerne har med apostlene at gøre, altså hans efterfølgere. De giver også et godt billede af, hvordan Jesus gjorde for at vinde mennesker for Guds rige.

Vi får indsigt i, hvordan Jesus "så" på mennesker, og hvordan han valgte at omgås dem. Vi vil tydeligt kunne se, at han ikke bare så dem, som de var, men at han så dem, som de kunne have været. Set med hans øjne var for eksempel de soldater, der naglede ham til korset, ikke onde, men vildledte mennesker, der "ikke ved, hvad de gør" (Luk 23,34).

At udvise tålmodighed

Mark 8,22-26

Hvordan ligner denne beretning andre helbredelsesundere, og hvorved adskiller den sig?

Baggrund

Helbredelsen sker ved, at Jesus spytter på mandens øjne og lægger hænderne på ham. En sådan fremgangsmåde var almindelig blandt læger dengang og har sandsynligvis ikke undret nogen.

Det særlige ved denne helbredelse var derimod, at den ikke skete med det samme, men at det var nødvendigt med endnu et forsøg. Det findes der ikke lignende eksempler på i Det Nye Testamente. Det er kun Markus, der beretter om det. Det lader til, at sygdommen ikke vil vige. Manden får kun gradvist sit syn tilbage.

Denne helbredelsesberetning indeholder også et budskab i overført betydning. Den står i direkte forbindelse med den reprimande, Jesus kommer med, idet han beskylder sine disciple for ikke at kunne se, skønt de har øjne (v. 18). Og umiddelbart efter følger Peters bekendelse: "Du er Kristus" (v. 29). Jesus helbreder også disciplenes åndelige blindhed. Dette er forudsætningen for, at Peter kan nå frem til en sådan erkendelse.

Til fordybelse

"Ingen af os ser og fatter straks alt, når vi bliver kristne. Som nyomvendte mennesker har vi ganske vist et nyt perspektiv at se livet med Kristus ud fra, men vi ser dog stadig delvist gennem de gamle briller. At være en kristen er en proces. Dertil hører også, at vi lærer at se Gud tydeligere. I den proces kommer også vores opfattelse af os selv, vores fejl og behov tydeligere frem. Vi får større indsigt, når vi studerer Bibelen og praktiserer et kristent liv i dagligdagen. Bibelen åbner ikke blot nye perspektiver, men giver os samtidig indsigt i vores erfarings karakter. Det kan andre kristne, der også har deres ståsted i Bibelen, hjælpe os med" (George Knight, *Das Markus-Evangelium*, Lüneburg 2005, 160).

At beskytte anderledes tænkenes værdighed

Joh 4,3-34

På hvilken måde forbløffer Jesus den samaritanske kvinde?

Baggrund

Samtalen mellem Jesus og den samaritanske kvinde er bygget op på lignende vis som den med Nikodemus (kap. 3). Først forklarer Jesus noget (v. 10), som misforstås af hans samtalepartner (v. 11-12). Derpå gentager han sit udsagn med andre ord og på en mere anskuelig måde (v. 13-14), der også misforstås (v. 15). I tredje forsøg knytter Jesus an ved kvindens hverdagsliv (v. 16) og får hende på den måde til at forstå, hvem han er (v. 17-26).

Jesus taler om det levende vand. Dermed mente man dengang rindende vand i floder eller bække, der var af højere kvalitet end stillestående vand (som i dette tilfælde Jakobs brønd). Derfor undrer kvinden sig over, hvor Jesus har tænkt sig at tage den slags vand fra, da han jo ikke engang har en beholder at tage det op med.

Så snart hun har forstået, at Jesus mener noget andet, opfatter hun dette vand som en slags vidundermiddel. Derfor leder Jesus hendes opmærksomhed bort fra gaven og hen på selve giveren.

Ud fra det, hun har hørt, opfatter hun nu Jesus som en profet. Derfor vil hun gerne have ham til én gang for alle at afgøre et gammelt stridsspørgsmål mellem jøder og samaritanere. Det er Jesus dog ikke interesseret i. For ham drejer det sig om Gud og ikke om spørgsmål, som kun stilles af mennesker for at bekræfte, at de har ret. Det er udelukkende ånden, der kan give mennesker erkendelse om Gud og få dem til at tilbede ham på den rette måde uafhængigt af tid og sted.

Nu bliver kvinden klar over, at Jesus er den Messias, som også samaritanerne venter. Denne indsigt er begyndelsen til hendes tro, som hun straks deler med sine omgivelser.

Til eftertanke

Hvordan omgås jeg selv mennesker, der tænker og tror anderledes, end jeg gør?

Byg på familieforhold

Joh 1,40-41; 6,5-11

Hvilken betydning har familiære relationer i forbindelse med det at give evangeliet videre?

Baggrund

I dette afsnit, der handler om disciplenes kaldelse (1,35-51), finder man flere gange ordene: *søge* og *finde*. De to unge mænd, der oprindeligt var Johannes Døbers disciple, og som af ham var blevet gjort opmærksom på Jesus som Guds lam, var åbenbart søgende mennesker, som Jesus lod sig finde af. Den ene er Andreas. Der fortælles om ham, at han *finder* sin bror Simon (Bibelen på hverdagsdansk, Lutherbibelen 2017). Han ønsker ikke at beholde sin nye viden for sig selv, men lade sin bror få del i den. "Vi har mødt Messias" ("fundet" ifølge Lutherbibelen 2017). Og han *tog ham med* hen til Jesus.

Her kan man se, at og hvordan troen på Jesus Kristus kan gives videre inden for familien.

Til fordybelse

Det er betegnende for Andreas, at han altid gjorde andre mennesker bekendt med Jesus. Kun tre steder i evangelierne står Andreas i centrum for begivenhederne. Én gang her, hvor han fører Peter til Jesus, én gang i Joh 6,8-9, hvor han fører drengen med de fem bygbrød og de to fisk til Jesus og endelig i Joh 12,22, hvor Andreas som svar på grækernes ønske fører dem til Jesus. For Andreas var det en stor glæde at føre andre til Jesus. Han udmærker sig ved at være et menneske, hvis eneste ønske det er at lade andre få del i Jesu Kristi herlighed. Han brænder for mission. Efter at han selv havde oplevet venskabet med Jesus Kristus, brugte han sit liv på at lade andre få del i dette venskab" (William Barclay, *Johannesevangelium*, Band 1, Wuppertal 1974, 96).

Til eftertanke

Hvilke muligheder og hvilke begrænsninger ser jeg i forhold til at gøre familie og venner opmærksom på Jesus og måske endda føre dem til ham?

At holde fokus på det væsentlige

Mark 12,28-34

Hvor meget har Jesus og denne farisæer tilfælles?

Baggrund

I de foregående afsnit berettes der om flere meningsudvekslinger, der egentlig er skindiskussioner. Det er de skriftlærdes, farisæernes og sadukæernes hensigt at lægge fælder for Jesus.

Nu blander en farisæer sig i samtalen. Han er imponeret over Jesu måde at argumentere på og lader til at sympatisere med ham. Han bryder nu med de forrige taleres modstand. Hans spørgsmål er åbenbart alvorligt ment, hvilket ses af hans reaktion på Jesu svar.

At denne skriftkloge spørger om, hvad der er *det første bud*, det vil sige det vigtigste, viser, at man oplevede en vis rangorden i de guddommelige bud.

Jesu svar viser tydeligt, at han er dybt forankret i troen i Israel. Dette "Hør, Israel" (hebraisk: *sch'ma jisrael*) fra 5 Mos 6,4-6 – i tilknytning til 5 Mos 11, 13-21 og 4 Mos 15, 37-41 – var den trosbekendelse, som enhver rettroende jøde fremsagde morgen og aften. Det særlige ved Jesu svar er, at han knytter næstekærlighedsbuddet (3 Mos 19,18) direkte til buddet om at elske Gud (5 Mos 6,5) og i virkeligheden side-stiller de to.

Den skriftlærde giver Jesus ret og accepterer også, at de to bud side-stilles. Det er dog endnu mere bemærkelsesværdigt, at han udtrykkeligt sætter det dobbelte kærlighedsbud over offerbuddet (v. 33). Dermed er han på linje med den profetiske kritik af gudstjenesten, det vil sige offertjenesten, der bl.a. kommer til udtryk i Hoseas 6,6: "Troskab ønsker jeg, ikke slagtofre" (andre oversættelser: kærlighed, barmhjertighed).

Til eftertanke

Hvad er "det væsentlige", som jeg taler med andre om?

At være åben for sen omvendelse

Luk 23,39-43

Hvordan er denne tekst et bevis på, at Jesus er kommet for at opsøge og frelse det fortabte (19,10)?

Baggrund

Den ene røver på korset håner Jesus ligesom de omkringstående, men den anden går i rette med ham, fordi dommen over Jesus er uretfærdig. Derved indrømmer han sin egen skyld og slår fast – ligesom Pilatus og Herodes – at Jesus er uskyldig. Hans bøn til Jesus viser tydeligt, at han ser Jesus som Frelseren.

Lukas er den eneste evangelist, der beretter om denne begivenhed. Den har åbenbart været meget vigtig for ham: "Selv den værste forbryder har lige til det sidste mulighed for at vælge, om han vil vende sig bort fra Jesus eller tage imod ham som den sidste redning ... Evangeliets og Jesu modstandere bliver aldrig endegyldigt afvist.

Lukas' historie har en åben slutning, da det jo først er ved Menneskesønnen Jesus' genkomst, forkyndelsen af Guds ord finder sin afslutning. ... Indtil da er omvendelse til hver en tid mulig, da slet intet er afgjort inden. Således vil den anden røver på samme måde som andre før ham blive frelst på grund af sin tros tillid til, at Jesus har fuldmagt til at helbrede og tilgive synd" (*Stuttgarter Neues Testament*, Stuttgart 2018, 327).

Til fordybelse

Der er mange ting her i livet, man kan komme for sent til. Men det gælder ikke på samme måde omvendelse til Gud. Lige så længe et menneske kan fornemme Åndens virke, lige så længe har det mulighed for at tage imod evangeliets invitation.

At gå ind på andres spørgsmål

ApG 8,26-39

Hvilken betydning har den information, at Filip blev ledt af en engel og af Ånden?

Baggrund

ApG 1,8 sammenfatter planen for disciplenes missionsvirksomhed: De skal være hans "vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende". Til dette billede hører også etiopierens dåb. Efter at flere af apostlene havde virket i Samaria (8,5-25), sættes der nu fokus på mennesker fra andre folkeslag. Den egentlige ydre mission begynder ganske vist først med Kornelius (kap. 10), men den etiopiske hofmand er sådan set en forløber for den.

Manden beskrives som "en mægtig hofmand hos etiopiernes dronning Kandake, som forvaltede alle hendes skatte" (v. 27). Det græske ord *eunuchos* betyder eunuk (kastrat) og også kasserer, hvilket tyder på, at mange af datidens højtstående embedsmænd var eunukker.

På grund af sin position ved kongens hof var han en mand med indflydelse. Som eunuk kunne han ifølge 5 Mos 23,2 ikke konvertere til jødedommen. Profeten Esajas derimod forudsiger en tid, hvor også kastrerede har fri adgang til templet (Es 56,3-5). At denne mand tilbeder i Jerusalem og interesserer sig for Israels hellige skrifter, viser, at han er *gudfrygtig*. Gudfrygtige var mennesker, der sympatiserede med jødedommen, men som på grund af omskærelsen eller af andre årsager ikke kunne eller ville gå over til jødedommen.

Til anvendelse

Filip svarer på hofmandens spørgsmål og leder ham på den måde til Jesus. Hvordan kan jeg knytte an ved mine medmenneskers nysgerrighed og på den måde vidne om Jesus?

Resumé

Jesus ser ikke blot mennesker, sådan som de er, men sådan som de kunne være. Det er på grund af hans kærlighed.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1. **Hvad afhænger det af, om et menneske gør et godt eller dårligt indtryk på jer?**

I hvor høj grad spiller jeres egen personlighed en rolle i den forbindelse?

Mark 8,22-26

2. **Hvorfor koster denne helbredelse en ekstra indsats?**

Hvordan reagerer I, når noget ikke lykkes med det samme?

Uddybende
spørgsmål

3. **Såvel det at heles som selve det at leve med Jesus og gøre erfaringer med det kan være en længere proces.**

Hvad betyder det faktum, at disciplene stadig var "blinde", selv om de havde fulgtes med Jesus i årevis?

Hvordan har I oplevet, at Gud havde tålmodighed med jer?

Joh 1,40-41

4. **Man ser tit, at mennesker bliver trætte af familiemedlemmers årelange forsøg på at omvende dem.**

Hvad kan årsagen være til en sådan afvisende holdning?

Hvordan kan man leve sin tro i familien, uden at nogen "lukker af"?

Afslutning

5. **Lad alle få ordet og komme med bud på, hvad det betyder at se mennesker med Jesu øjne.**

Forbønnens store potentiale

"Det virker bedre, når den, der beder for en anden, selv lever, som Gud ønsker" (Jak 5,16b, Bibelen 2020).

Hovedtanke

Når vi lægger vores anliggender frem for Gud i bøn, åbner vi for en kraftfuld og tillidsværdig kilde, der ikke er tilgængelig for almen tænkning.

Introduktion

Uden tvivl kan og bør kristne bede, selvom der findes mange åbne spørgsmål vedrørende bøn: Hvorfor skal vi fortælle en altidende Gud, hvad vi har brug for? Hvorfor skulle Gud først hjælpe et menneske, når andre beder for det? Er det ikke uretfærdigt over for dem, som ingen beder for? Hvad vil det sige at bede oprigtigt, og hvem er det, der lever, som Gud ønsker? Hvad er at leve efter Guds ønske? Hvorfor dør troende, selvom der bliver bedt oprigtigt om, at de må blive raske? Bør man også bede om banaliteter, og hvilke anliggender er (ikke) bønneemner?

Uagtet hvor mange spørgsmål, der måtte dukke op om bøn, bør vi alligevel bede, fordi det er vores chance til få forbindelse med en kilde, der ligger uden for vores daglige erfaringsområde.

Bibelen opfordrer os til det ved hjælp af mange eksempler, hvor mennesker med stor frimodighed og tillid har bragt deres anliggender frem for Gud. De bad på deres folks vegne ligesom Samuel. De bad i livstruende situationer, eller når de ikke længere forstod verden ligesom Daniel.

Jesus hørte også til blandt dem, der bad indtrængende. Han spurgte sin fader om den rette vej, kæmpede med sig selv om at tage vise beslutninger og lagde et godt ord ind for ven og fjende.

På samme måde havde Paulus også omsorg for menighederne ved gentagne gange at lægge de troende i Guds hænder og takke for dem. Han levede i overbevisningen om, at menigheden er afhængig af Guds virke og ikke af dens egne evner som forkynder og organisator.

”Så fryd jer da!”

Åb 12,7-13

Hvilke informationer får vi i denne vision om begivenhederne bag kulisserne?

Hvad kan de, der bor i himlen, slutte heraf?

Baggrund

Dette syn giver indblik i en dramatisk konflikt i himlen. Som modparter nævnes *Mikael* og *dragen*, der kæmper mod hinanden med hjælp af deres engle (tilhængere). Opgøret ender med dragens bragende nederlag. Han må rømme sin plads i himlen, hvor han fra nu af ikke længere har adgang.

Dragen identificeres som *den gamle slange*, som *djævelen* og *Satan* – Guds modstander. Som taber styrtes han sammen med sine engle til jorden. Der prøver han at berøve menneskene den frelse, som blev givet dem ved Kristus. Derfor rejser han sig mod Jesu tilhængere. Derved gør han brug af alle til rådighed stående midler – bespottelser, bagtalelser, vildledning og vold.

Allerede i Paradis optrådte han som forfører (1 Mos 3,1) og senere som fristeren i ørkenen (Matt 4,1-11). Paulus kalder ham og hans engle ”herskerne over denne verdens mørke” (Ef 6,12 *Bibelen 2020*). Overfor den besejrede modstander står den sejrende Kristus. Han har skaffet menneskene frelse og er fast besluttet på – på trods af forfølgelse, lidelse og død – at føre dem ind i sit rige som de sejrende.

Til fordybelse

Kristi sejr, som den er beskrevet i Johannes' Åbenbaring, danner udgangspunktet for emnet om bøn og forbøn. På den baggrund kan vi i tillid til Gud fremføre alle anliggender og overlade alt det til ham, hvad der unddrager sig vores egne handlemuligheder.

Den bedende Jesus

Luk 3,21-22; 5,16;
9,18; 22,39-46

I hvilke situationer beder Jesus?

Baggrund

Lukas beskriver forskellige situationer, hvor Jesus beder: i offentligheden ved sin dåb eller helt alene for sig selv og så igen i fællesskabet med sine disciple. Således sætter Jesus sit liv og virke i uophørlig forbindelse med sin fader og sikrer sig, at han lever og virker i samklang med sin faders vilje.

Helligånden kommer ved Jesu dåb til syne på en usædvanlig måde og bekræfter Jesu guddommelige kaldelse. At stole på egne kræfter og ikke holde forbindelsen til Gud ved lige er vedvarende anfægtelser, som det dog lykkes ham at modstå. Det kommer tydeligt frem i bønnen i Getsemane have før hans korsfæstelse.

Til fordybelse

Jesus er åbenbart fuldt ud bevidst om den situation, der skildres i Johannes' Åbenbaring. Han ved, at også hans liv er under indflydelse af et væsen, der kæmper med overjordiske våben. Som Messias er netop han det vigtigste mål for Satans angreb. Desuden kender han anklagerne mod de troende, der har forbindelse til ham, og de spidsfindige forsøg på at fravriste ham dem.

Alle mennesker – også Jesus – er med deres begrænsede jordiske muligheder djævelens angreb underlegen. Derfor vedligeholder Jesus en tæt og vedvarende relation til sin fader og lægger også disciplene det på sinde. Det drejer sig om det centrale spørgsmål: Hvem hører jeg til?

Til eftertanke

Paulus formaner de troende i Thessalonika til at bede *uophørligt* (1 Thess 5,17). Mange synes nok, at det forekommer umuligt med et kontinuerligt bønneliv i hverdagen. Men hvad ville det betyde, hvis vi sammenlignede det at bede med det at trække vejret?

Jesus i forbøn

Luk 22,31-32
Hebr 7,25

Hvilke anliggender bringer Jesus frem i sin forbøn?

Baggrund

Jesus henfører Peters fornægtelse til Satans virke. Derfor går han i forbøn hos sin fader, for at Peter må få en stærk tro, og at han vender tilbage (Bibelen 2020: *er vendt tilbage*). Som konsekvens heraf giver Gud mulighed for vennens omvendelse. Peter griber denne chance, angrer sin fejl (v. 61-62) og bliver senere et afgørende vidne om Jesus. Han bliver derefter ovenikøbet apostlenes talsmand og leder af den unge menighed.

Jesu tjeneste med forbøn kulminerer efter himmelfarten i sin funktion som *sand ypperstepræst* ved Guds trone. Mens de jordiske ypperstepræster gik ind i det Allerhelligste med offerlammets blod, træder Jesus bedende frem for sin fader med sit eget blod og giver således menneskene adgang til frelsen. Dermed tager han vinden ud af *anklagerens* sejl, der gang på gang henviser til de troendes uværdighed og utilstrækkelighed.

Til fordybelse

I forbønnen overgiver Jesus kampen mod djævelens fristelser til sin himmelske fader. For fra faderen kommer ikke blot tilsagnet om frelsen. Han beskytter også mod fristelserne under de ulige forudsætninger.

Jesu bøn for andre viser ydermere også hans relation til menneskene, for forbønnen skaber forbindelse med den, man beder for. Regelmæssig forbøn er på den måde også et middel mod egoistisk selvcentrering.

Til anvendelse

At Jesus beder for sine disciple og nu går i forbøn for os hos faderen, betyder, at vi også har en fast plads i hans forbøn. Jesus kender alle ved navn, fordi alle ligger ham på sinde. Det er godt at vide!

Jesu eksempel viser, hvor betydningsfuld forbøn er. Gennem vores bønner vokser vores medfølelse med dem, vi bevidst sætter under Guds indflydelse.

(For)bønnens apostel

Ef 1,15-21
Fil 1,3-11

Hvilke anliggender udtrykker apostlen i bønnerne for menigheden?

Baggrund

Paulus beder ikke alene intenst for menighederne, men fortæller også om det i sine breve til dem. I dem får vi at vide, at han takker efeserne for deres tro og kærlighed. Filipperne takkes for deres fællesskab, som især blev vigtig for ham under sit fangenskab.

Takken følges op af konkrete bønner. På den måde får de troende i Efesos at vide, at Paulus går i forbøn for dem: "Og jeg beder om, at ... Gud ... vil give jer åndelig visdom og åbenbaring, så I fuldt ud kan forstå alt, hvad I har fået adgang til gennem Kristus" (*Bibelen på hverdagsdansk*). Det bliver tydeligt i det følgende, at dette ikke er nogen religiøs floskel.

På lignende måde fortæller han også menigheden i Filippi, at han beder for dem med ønsket om, at de måtte komme til erkendelse af Messias, som er af eksistentiel betydning for deres frelse.

I begge tilfælde handler det for Paulus ikke om en mangel på rationel-intellektuel gudserkendelse, men om den bevidste orientering mod en virkelighed, som langt overstiger vores begrænsede menneskelige erkendelse og erfaring. For ham drejer det sig om hjerternes tillid, som modstanderen er ude på at ødelægge for at fremmedgøre mennesker for Guds frelse.

Til fordybelse

Paulus er bevidst om, at han forkynner evangeliet med guddommelig myndighed, men at det hverken ligger i hans magt eller hans evner, hvad det bevirker i menneskenes hjerter. Det skyldes ikke menneskelige anstrengelser at blive eller at være et Guds barn, men guddommelig indvirkning, som er grunden til, at mennesker tager imod Guds kærlighedstilbud. Derfor er det også netop dette, at fristeren retter sine skyts imod.

Til eftertanke

På hvilken måde kan forbøn være mere virksom end en prædiken?

Gudfrygtige mænds bøn

1 Sam 12,23
Dan 2,17-18;
6,11-12; 9,3-19

Hvad berettes om Samuels og Daniels liv i bøn?

Baggrund

Samuel var Israels sidste leder, før folket besluttede sig for en konge, som de omkringliggende folkeslag havde. Allerede fra barnsben var han kaldet af Gud til at opretholde forbindelsen mellem Gud og folket. Det havde han gjort sig umage med hele livet, men nu var han blevet sat ud i kulden. Folket bliver dog hurtigt klar over, hvor betydningsfuld denne gudfrygtige mand er, som går i forbøn for dem. Det varer ikke længe, før de trygler Samuel om forbøn. Og han viser sit storsind. På trods af tilbagevisningen giver han sit tilsagn til fortsat at bede for dem.

Daniel og hans venner befinder sig i en livsfarlig situation. Chefen for kongens livvagt, der er nævnt i kapitel 2,14, var nok mere chef for henrettelseskommandoen. Derfor beder Daniel og hans venner til Gud. Overraskende er derfor deres lovprisning af Gud, der kan åbenbare hemmeligheder, så mennesker derved bliver opmærksom på ham. Daniel beder ikke kun af nød, men fordi det er en vane for ham at tage livet fra Guds hånd (kap. 3).

Daniels bodsbøn i kapitel 9 er iøjnefaldende. Anledningen er de uafklarede begivenheder og tidsforløb, der vækker bekymringer om folkets ve og vel hos ham. Han overtager derfor rollen, som den, der går i forbøn for folket og påberåber sig Guds løfter om barmhjertighed og vilje til at tilgive. Det er bemærkelsesværdigt, hvordan han inkluderer sig selv i syndsbekendelsen.

Til anvendelse

Mange troende er meget bekymret over, at deres familiemedlemmer eller venner ikke tror. Forbøn er den bedste mulighed til trygt at overlade denne bekymring til Gud.

Den lyttende og bøn hørende Gud

1 Joh 5,14-16

Hvad satte Johannes sin lid til?

Baggrund

Johannes opfordrer i sit brevs resume til at bede om bøn hørelse med frimodighed og tillid. Nøglen dertil ligger i, at Gud hører bønner, der er efter hans vilje. Uden tvivl hører menneskenes frelse til denne. Gud vil altså gøre alt, for at et menneske kan finde og tage imod frelsen, selvom vi ikke kan forstå hans måde at gøre det på.

Til fordybelse

Selvom Guds bøn hørelse ofte ikke svarer til vores forestillinger, ønsker og forståelse, kan vi tillidsfuldt gå ud fra, at han altid vil os det bedste. Paulus er overbevist om, at alt virker til gode for de mennesker, som Gud elsker (Rom 8,28).

"Det er en del af Guds plan som svar på troens bøn at give os det, han ikke havde givet os, hvis vi ikke havde bedt om det i tro" (Ellen White, *Mod en Bedre Fremtid*, s. 424). Vi kan gå ud fra, at Gud lytter til vores bønner og bøn hører os, selvom vores forstand ikke kan gribe det.

Til eftertanke

Hvilke tanker og spørgsmål bestemmer, hvad jeg beder om og ikke beder om? Hvor meget fylder konkret forbøn hos mig for mennesker, der står mig nær?

Resumé

Bøn og forbøn er en ufravigelig del af den kristnes trosliv – dengang som nu. Den bevirker ting, som ellers ikke ville ske.

Spørgsmål til drøftelse

- Udgangspunkt
1. **Hvor har I oplevet, at nogen lagde et godt ord ind for jer?
Hvad betød det for jer?**
- Åb 12,7-9
2. **På hvilken måde har I bevidst oplevet denne sejrs kraft og betydning?**
- Luk 22,31-32
3. **Hvordan oplever I det, at Jesus taler så åbent om Peters svaghed, som han lægger et godt ord ind for?**
- Ef 1,15-21
4. **Hvad mener I om Paulus' bønneanliggende for de troende menighedsmedlemmer?**
- Kan eller bør vi også bede sådan i dag?**
- 1 Sam 12,23
5. **Hvilken betydning har forbøn af menighedens ledere og for menighedens ledere?**
- 1 Joh 5, 14-16
6. **Hvordan har I det med visheden om bønghørelse?**
- Afslutning
7. **Hvordan kan vi i menigheden give mere plads til forbøn?
Hvad vil det kræve?**

Helligånden – missionens drivkraft

"Da de havde bedt, rystedes det sted, hvor de var forsamlet, og de blev alle fyldt af Helligånden, og de forkyndte Guds ord med frimodighed" (ApG 4,31).

Hovedtanke

Det er Helligånden, der i begyndelsen grundlagde menigheden, bevarer den og leder dens mission. Derfor kan vi være sikre på, han også vil gøre det i dag.

Introduktion

I anden del af sit værk, "Apostlenes Gerninger", skitserer Lukas den vej, som evangeliet har fulgt fra Jerusalem til Rom, den hedenske verdens centrum. Denne rejse var ikke kun en udfordring i geografisk forstand.

Jøder ventede endetidens frelse, som Esajas havde forudsagt (Es 60-66). De første jødekristne opfattede sig selv som endetidens Israel. De praktiserede naturligvis jødiske skikke. Men efterhånden var der også mennesker fra andre folkeslag, der tog imod evangeliet, og de ønskede ikke at leve efter de jødiske traditioner. Jødekristne var altså stillet over for spørgsmålet: Kan man tro på, at en menighed, der delvist består af ikke-jøder, som ikke lever efter lovens (rituelle) anordninger, er en del af endetidens sande Israel?

Lukas vil vise, at der på trods af diverse kriser og teologiske uoverensstemmelser i den unge menighed er tale om "en legitim, kontinuerlig udvikling: at det sande Israels identitet blev fastholdt, ja, at den med tiden endda fremstod mere og mere overbevisende. Den er tydelig i datidens hedningekristne menigheder, og den består stadig. Selve drivkraften for denne dramatiske udvikling er Kristi gave i endetiden, nemlig Helligånden. Han satte forkyndelsen fri ... og ledte forkynderne til stadig nye områder ... Han fjernede dermed forhindringer, som intet menneske vel ville have haft mod til ved egen kraft at nedbryde ... det er den opstandne Herre selv, der leder begivenhederne" (*Stuttgarter Erklærbibel* (SEB) 1608).

Denne vished har vi også i dag lov til at have i alle vores bestræbelser på at nå mennesker.

Løftet om Helligånden

Joh 15,25-27
ApG 1,8

Hvad er anledningen til Jesu løfte om Helligånden?

Baggrund

Jesus havde sagt, at *verden* hadede ham (v. 18). Med verden menes i Johannesevangeliet først og fremmest den del af det jødiske folk, som var afvisende over for Jesus. De følgende vers antyder nu, at afvisningen af ham som person og af hans budskab vil fortsætte efter hans bortgang, og den kan ikke tilgives. For herefter vil sandhedens ånd og ved hans hjælp også disciplene optræde som vidner i Jesu sted. På samme måde, som Jesus kom fra Faderen, kommer nu også Ånden fra Faderen med en klar åbenbaringsopgave. Ånden står her selvstændigt ved siden af Sønnen, og Åndens forhold til Faderen er lig Guds søns forhold til Faderen. Gennem Helligånden får disciplene dybere indsigt i det, som de havde oplevet med Jesus. Den giver dem evner til fortsat at vidne om Jesus og aflægger selv vidnesbyrd gennem dem (ifølge *Echternbibel NT*, Würzburg 1967, 145).

Helligåndens komme, som nævnt i ApG 1,8, indvarsler ifølge profetisk forventning begyndelsen på endetiden (Joel 3,1-5). Samtidig betyder det Israels genoprettelse (sml. Jer 23,5-6; Ez 37,21-27). Disciplenes spørgsmål vedrørende genoprettelsen af riget for Israel kræver en afklaring. Den kommer i tre dele.

"Spørgsmålet om, hvorvidt riget genoprettes i deres tid, får det svar, at man overhovedet ikke bør beskæftige sig med tidsbestemmelser (sml. Mark 13,32). Spørgsmålet om, hvorvidt riget genoprettes for Israel, besvares med en verdensomspændende missionsopgave ... og spørgsmålet om, hvorvidt det er Jesus, der skal genoprette riget, besvares med løftet om Helligånden. Sidste del af v. 8 er desuden en "indholdsfortegnelse" til Apostlenes Gerninger: Åndens komme (kap. 2), vidner i Jerusalem (kap. 3-7), vidner i Judæa og Samaria (kap. 8-12) og lige til jordens ende (kap. 13-28)" (SEB) 1611).

Til eftertanke

Hvor kan jeg i min dagligdag føle mig båret af Jesu løfte om Helligånden?

Frimodig bekendelse

ApG 4,8.29-31;
6,7.10

Hvad bliver disciplene ved Helligåndens hjælp i stand til?

Hvad var resultatet?

Baggrund

Peters vidnesbyrd foran synedriet var affødt af hans møde med den opstandne. Forbuddet mod at udtale sig imødegår apostlen derfor med frygtløs kaldsbevidsthed. Alligevel samles menigheden til bøn, så hans frimodighed til at vidne og forkynde styrkes. Det samme er formålet med de tegn og undere, som menigheden beder om.

Efter bønnerne får de bedende et tegn: Jorden ryster under deres fødder (sml. 16,26). Åndens komme indvarsles. Bønnerne om frimodighed til at forkynde er blevet hørt. Og frimodigheden forsvinder ikke, heller ikke under lidelser.

Til fordybelse

"Denne beretning med den gribende bøn er et godt eksempel på, hvordan den første menighed på grund af dens uovervindelige tillid til Guds magt og de gentagne erfaringer med Helligånden ikke blev modløs, på trods af modstand og forfølgelse. Med fokus på Jesu lidelse bad man fortsat om hjælp ovenfra. I den salme, der her citeres som bøn, benytter David ordet *salvede* (Christos) med tydelig reference til Jesus. Et sigende eksempel på, hvordan den første kirke gjorde brug af de gammeltestamentlige salmer for at give udtryk for dens erfaringer og anliggender" (*Echterbibel NT*, 21).

Til anvendelse

Hvis man ikke skulle være i besiddelse af denne grænseløse frimodighed, bør man ikke føle skyld. Der findes såvel indre som ydre årsager til og begrundelser for at tie, som for eksempel ærlig tvivl på grund af negative erfaringer. Det er ikke alle, der i forbindelse med deres tro oplever *tegn og undere*. Ikke alle mærker jorden ryste under deres fødder.

Til eftertanke

Det er ikke alle kristne, der bliver missionærer, men enhver burde kunne udtrykke over for sig selv og over for andre, hvad og hvorfor man tror.

Nye horisonter

ApG 8,29.39-40;
13,2.4; 16,6-7

På hvilken måde styrede Helligånden evangeliets udbredelse?

Baggrund

Mens menighedsledelse i Jerusalem var de ældstes opgave, var ansvaret i Antiokia placeret hos profeter og lærere. Det var *profetien*, der havde til opgave at informere om Herrens vilje i en given situation, mens *læren* beskæftigede sig med at bevare og fortolke overleveringen. Under en gudstjeneste (13,2) lyder der via en profet en opfordring til at sende to mænd ud på missionsmarken. Under en anden gudstjeneste foretages der en håndspålæggelse, der skal ses som en indsættelse og velsignelse til en bestemt og tidsmæssigt begrænset opgave.

Lukas fortæller også om det, der ikke lykkedes (kap. 16). For ham at se bremsede selve den opstandne Herre (Jesu ånd) missionærernes planer med et højere formål for øje. I Troas ved det Ægæiske hav forstod de, at Gud kaldte dem til Grækenland, det vil sige Europa.

Til fordybelse

"Beretningen om missionsarbejdet i syden og succesen med eunukken er ligesom flere andre missionsberetninger fra den tidlige kristenhed en beretning om morgendagens kirke. Kirken adlyder det guddommelige kald. Den er villig til at gå på gaden. Den er i stand til at formidle en udlægning, der kan vise mennesker vejen. Den har den indre frihed til at sprænge grænserne for fordom i religiøs sammenhæng (en eunuk, med hensyn til race (en etiopier), folkeslag (en afrikaner), religion (en hedning), område (fjernt fra hjemlandet) og så videre. Og den er forstandig nok til at opfatte den nyomvendtes (skatmesterens/hofmandens) initiativ som trosbekendelse og give den nyomvendte frihed til glad at leve sin tro" (*Theologischer Handkommentar zum NT*, Berlin 1976, 217).

Til eftertanke

På hvilke områder vil jeg selv gerne være en del af en sådan "morgendagens kirke"? Hvad ville jeg have det svært med?

Nedbrudte barrierer

ApG 8,29;
10,19-20.44-47;
15,8-9.28-29

Hvor gav Ånden frihed til at overskride grænser?

Baggrund

Helligånden brød barrierer ned, som apostlene aldrig selv ville have turdet gøre. Han satte rammer, som den gryende menighed først lidt efter lidt kunne fylde med liv. At Helligånden i Kornelius' hus kommer over ikke-jødiske tilhørere, mens Peter prædiker, viser, at ikke-jøder vil blive optaget i endetidens frelste menighed. Noget hidtil utænkeligt bliver "en indiskutabel og eviggyldig kendsgerning ved hjælp af Guds suveræne indgriben" (SEB 1630).

Idet Peter i Jerusalem henviser til denne erfaring, sætter han et punktum for stridsspørgsmålet på apostelmødet, der vedrørte kultisk renhed. Jøder mente, de skulle kvalificere sig til frelsen ved hjælp af omskærelse, renlighedsforskrifter og ved at afsondre sig. "Men Gud har gjort det klart (i beretningerne om begivenhederne i kap 10), at den nødvendige renhed, der kræves i endens tid og for Guds endetids folk, alene opnås gennem troen på Jesus Kristus, som jo er en gave fra Gud (v. 9)" (SEB 1640).

Til fordybelse

Ved hjælp af begivenhederne i Apostlenes Gerninger gør Gud det klart én gang for alle, at alene troen gør mennesker værdige til at være en del af Jesu Kristi sidste menighed. Hverken en fuldkommen karakter eller overholdelsen af et specielt fremhævet lovbud eller særlige religiøse regler (fx vedrørende ernæring) kan kvalificere til det. Man udfordrer Gud, hvis man prøver på den slags.

Et virksomt ord

ApG 4,1-4;
13,44-49; 17,1-4

Hvad bevirkede ånd og ord?

Baggrund

Som vidner til den opstandne forkynder apostlene, at endetidens opstandelse fra de døde begyndte med Jesu opvækkelse, der nu er et pant for alle mennesker.

Men dette budskab forarger præsterne, tempelvagtens anfører og saddukæerne. Præsteskabet, der for en stor dels vedkommende bestod af saddukæere, afviser tanken om en opstandelse. Derfor er konflikten uundgåelig. Men mange, der hører Peters tale, gribes af den og kommer til tro.

Apostlenes prædiken fik den jødiske menigheds ledere til at frygte for deres identitet. Hvis troen på Jesus Kristus skulle være den eneste betingelse for at tilhøre endetidens menighed, betød det så ikke, at det jødiske folk opgav sig selv? Derfor afviste de, at dette skulle være Guds hensigt, og at Jesus skulle være Messias. De ikke-jødiske tilhørere derimod var lettede og lykkelige over, at (ritual-)loven med sine tyngende renlighedsforskrifter og de deraf følgende konsekvenser for forholdet til venner og familie ikke blev bindende.

I Thessalonika blev de gudfrygtige fra lokalsamfundet (grækere) modtagelige for prædikenen, blandt dem kvinder, der havde et nært forhold til synagogen og understøttede den.

Til fordybelse

Budskabet om, at profeternes ord var gået i opfyldelse ved Jesu liv, død og opstandelse, og opstandelsesvidnernes vidnesbyrd nåede og forandrede mennesker. Nu om dage har mennesker ganske andre tankesæt og kommer fra helt andre og vidt forskellige livsbetingelser. Men også i dag kan Jesu Ånd lade ordet og vores vidnesbyrd blive til et virksomt og opbyggeligt budskab.

Til eftertanke

"Nogle træer er skæve, men bærer alligevel søde frugter"
(russisk ordsprog).

”Vinden blæser, hvorhen den vil”

ApG 16,11-15.
23-34;
17,33-34; 18,8

Hvilke miljøer kom de mennesker fra, der kom til tro på Jesus?

Baggrund

Helligånden kan nå alle samfundslag. Hans kraft til at forandre når både kvinder og mænd, rige og fattige, veluddannede og uuddannede.

Lydia var en velhavende jødisk forretningskvinde, purpurhandler fra Thyatira i Lydien, der levede i Filippi. Den lokale fangevogter var en romersk embedsmand fra middelklassen.

Kap. 17, vers 34, beskriver *areopagitten Dionysios'* omvendelse. Areopagitterne i Athen var medlemmer af Athens højeste domstol og var med til at rådgive de dommere, der førte retssager. De var kendte og ansete borgere i det græske samfund. Efter biskop Dionysios af Korinth (ca. år 170 e.Kr.) valgtes Dionysios Areopagita til biskop for menigheden i Athen.

Helligånden nåede endda det øverste lag i samfundet. *Crispus* var som leder af den jødiske synagoge fuldstændig gennemsyret af jødisk tankegang. Helligånden ændrede også hans liv.

Til fordybelse

Kristne har som oftest mest kontakt til mennesker fra deres eget samfundslag. Nogle kontakter opstår mere tilfældigt. Mange mennesker længes efter en dybere erfaring i deres liv. Det er derfor også nu om stunder på sin plads at tale autentisk om sin tro.

Resumé

Når Helligånden virker på mennesker og kalder dem til efterfølgelse, vil han være stærkere end det manglende mod til missionsarbejde eller tvivlsomme bevæggrunde.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1. Når I står op på en helt almindelig hverdag – hvad motiverer jer så til at klare dagen?

Supplerende
spørgsmål

2. Når I tænker på de bestræbelser, I gør jer for at missionere i menigheden eller i familien – hvad er så drivkraften?

ApG 1,8

3. Hvad betyder dette løfte for jer?

ApG 4,31

4. Hvordan reagerer I, når I læser dette?

5. Læs tirsdagens "Til fordybelse"

Hvordan kan dette citat være til opmuntring for os?

Uddybende
spørgsmål

6. Hvor ser I barrierer i dag, som vi burde overvinde?

Afsluttende
spørgsmål

7. Hvordan kan tanken om, at "vinden (= Helligånden) blæser, hvorhen den vil" blive en motivation for os?

Uanede muligheder

"Men I skal få kraft, når Helligånden kommer over jer, og I skal være mine vidner både i Jerusalem og i hele Judæa og Samaria og lige til jordens ende" (ApG 1,8).

Hovedtanke

Når vi har adgang til det potentiale, som Gud har nedlagt i os, højnes vores livskvalitet. Det er godt for livsudfoldelsen og kan være til velsignelse for andre.

Introduktion

"Ifølge ApG 1,7f. sagde Jesus følgende til sine disciple inden sin himmelfart: 'Det er ikke jeres sag at kende tider eller timer, som Faderen har fastsat af egen magt. Men I skal få kraft, når Helligånden kommer over jer, og I skal være mine vidner'. Hvis disciplene havde brug for noget på dette tidspunkt, så var det helt bestemt kraft fra oven. Fyrre dage forinden – ved Jesu tilfangetagelse, dom, korsfæstelse og opstandelse – kom apostlenes svagheder ubarmhjertigt til syne og var tydelige for enhver. Judas havde forrådt Jesus. Peter havde fornægtet sin Herre. Johannes var som den eneste sammen med kvinderne blevet ved korset – alle andre var flygtet i angst og rædsel. Alle de, der egentlig ønskede at følge Jesus gennem tykt og tyndt, havde svigtet på det ynkeligste. Mærkelig nok sagde Jesus som den opstandne netop til dem, der havde fornægtet ham og ladt ham i stikken: 'I vil modtage kraft'" (Hans Peter Royer, *Wofür mein Herz schlägt*, SCM Hänssler 2018, 149).

I dag har vi stadig brug for denne kraft, først og fremmest når det handler om at vidne om vores tro. Mange oplever det som "en pligt", føler sig kraftesløse og har for lidt viden om deres gaver. Derfor lider de under et ubehageligt pres forbundet med skyldfølelse. Andre fortrænger den generende pligt. Hvordan kan kristne opnå indre fred, bringe deres liv til udfoldelse og være andre til velsignelse på samme tid?

Mit liv med mine gaver

1 Kor 12,12-23

Er "legemet" et billede på Kristus eller menigheden?

Hvilke styrker og begrænsninger findes hos de enkelte lemmer?

Baggrund

Menneskets bevidsthed om, at det er unikt, lader det erkende, at det er en enestående kombinationen af baggrund, personlighed og natur sammen med dets tanker, følelse og evner. Den enkelte adskiller sig fra andre med hensyn til kultur og sprog ("jøder eller grækere"), jobsituation og selvstændighed eller afhængighed ("trælle eller frie").

Gud ønsker og støtter individualitet, forstærker den endog med gaver, som han giver. For Gud er alle mennesker individuelle, bemærkelsesværdige personligheder. Paulus lægger sig netop i selen for dem, der befinder sig på kanten af samfundet med en beskeden og upåagtet tilværelse (v. 22-23).

Men apostlen markerer også individualitetens grænser. Det enestående er i sig selv ufuldkommet og kan kun komme til udfoldelse med sin særegenhed i samspillet med andre enestående. Dette er kendetegnet for et samfund, det være sig af politisk natur som i Aristoteles' billede af legemet eller som hos Paulus af menigheden.

Til fordybelse

Menigheden er ikke nogen homogen gruppe af mennesker, hvor alle ligner hinanden. Den er ikke en samling mennesker med de samme baggrunde, der alle tænker ens. Den er snarere en dynamisk bevægelse af individuelle personligheder med forskellige gaver, som er forenede i deres kærlighed til Gud og hans ord, som åbenbarer Guds vilje og frelsesplan.

Til eftertanke

"Gud har skabt dig som et unikt menneske – ligesom alle andre" (ukendt).

Gud, alle gavers giver

1 Kor 12,11.18
Ef 4,7

Hvilken rolle spiller Guds vilje i opbygningen af menigheden?

Baggrund

Gud har sat hver enkelt del på dens plads, som han vil (1 Kor 12,18). *Og Helligånden* uddeler sine gaver til enhver på den måde, som han vil (v. 11). Gud omklammer ikke mennesket. Grundlaget er stadig den frie beslutning for at bekende sig til *Kristus*, som er legemet (v. 12-13).

Gud *tilmåler*. "Hvert enkelt led hjælper til med den styrke, det har fået tilmålt" (Ef 4,16). Derfor modtog "hver enkelt af os ... nåden givet som gave tilmålt af Kristus (v. 7). Det guddommelige mål er at kunne "rumme [hele*] Kristi fylde" (v. 13) [**Studiebibelen IV,106*, kommentar til Ef 4,13]

Her taler Paulus ikke om nådegaver (gr. *charismata*), men om nåden (*charis*). Det er ikke frelsens nåde, der menes, men den nåde, som på forskellig måde virker på den enkelte. Menigheden skal opbygges i samspil med alles individuelle mål af nåde, som de har erfaret. Med Guds nåde overdrages ansvaret for profeternes, evangelisternes, hyrdernes og lærernes tjeneste (v. 11) og for alle andre store som små ansvarsområder.

Til fordybelse

Der ligger ansvar og samtidig aflastning i, at Gud fordeler gaverne og tildeler de tilsvarende opgaver. Overdragelsen af ansvar ærer den, der får det tilmålt. Den, der overdrager ansvaret, har nemlig tillid til, at opgaven løses med kompetence. Aflastningen ligger i, at Gud ikke stiller for store krav. Han tilmåler menneskene opgaver "alt efter hvor dygtige han mente, de var" (*Matt 25,15b Bibelen 2020*).

Til eftertanke

Når Gud giver gaver og overdrager ansvar, er det ufortjent nåde. Gud giver os den opgave at udstyre andre med *hans* gaver og tjene dem i kærlighed. Menigheden vokser ved tjeneste (Ef 4,16)

Helligånden – giver og gave

Luk 11,13
Mark 16,16-18
ApG 2,38-42

Baggrund

Hvordan adskiller Åndens "gave" sig fra Åndens "gaver"?

I sin lignelse sidestiller *Lukas* en faders gave med Helligånden, hvormed han beskriver Helligånden som den himmelske faders gode gave til dem, der beder.

Apostlenes Gerninger lægger vægt på noget andet. Også her gælder Helligånden nok som en gave, men grundlaget for modtagelsen er ikke bøn, men omvendelse og dåb i Jesu Kristi navn. Helligånden bliver således et segl, en guddommelig bekræftelse (sml. Ef 1,13).

Markus taler også om dåben og i den sammenhæng understreges troens betydning. De, der efter Jesu Himmelfart tror og bliver døbt, vil modtage gaver som tegn: uddrive dæmoner, tale på andre sprog, helbrede syge mm.

Ligesom Jesus blev salvet "med Helligånd og kraft, ... gjorde vel og helbredte alle, der var under Djævelens herredømme" (ApG 10,38), oplever de kristustroende nu på samme måde Helligåndens gave og kraft og myndigheden i hans gaver.

I hver af de nævnte tilfælde bygger Helligåndens gave – og hvor *han* er, er også hans gaver – på en relation til Kristus og den himmelske fader.

Til fordybelse

Simon – en tvivlsom type. Han, der tidligere optrådte som magiker, omvender sig. Forbløffet iagttager han, hvordan Helligånden kommer over dem, som disciplene lægger hænderne på, og han tilbyder penge for at komme i besiddelse af denne fuldmagt (ApG 8).

Åndens gaver bliver ikke givet, for at man på nogen måde kan profitere af den eller kan høste ros fra andre. De er heller ikke magiske evner, men knyttet til den levende relation til Kristus.

Bliv opmærksom på dine gaver

1 Kor 1,4-9

Hvad gør menigheden i Korinth så speciel?

Hvordan begrunder Paulus, at alle gaver findes i denne menighed?

Til fordybelse

"Gud har selv bestemt, hvilke kristne der efter hans plan ... burde varetage de forskellige embeder. Det er menighedens ledelse, der har til opgave at hjælpe medlemmerne med at blive opmærksomme på deres gaver, de har fået af Gud og finde de dertil svarende opgaver ...

De fleste kristne ... har imidlertid enten slet ingen opgaver eller en, som ikke svarer til deres gaver, i menigheden ... Et menneske, der engagerer sig i en opgave, der ikke svarer til dets gaver, ligner et kvadratisk hjul ...

Et interessant resultat af vores undersøgelse er, at næppe nogen kendsgerning har en så stor indvirkning på en kristens livslykke som den, at vi lever svarende til vores åndelige gaver ... Siden jeg har bestræbt mig på at leve konsekvent i samklang med mine åndelige gaver, har jeg konstateret tre ting. For det første er jeg et lykkeligere menneske ... For det andet er jeg blevet noget mere effektiv ... Og for det tredje misforstås jeg af andre kristne mere end nogensinde! Måske er den tredje erfaring den nødvendige pris, vi må betale, hvis vi skal følge Guds kald" (Christian A. Schwarz, *Das 1x1 der Gemeindeentwicklung*, C&P Verlag Emmelsbüll 1999, 13f.).

Til anvendelse

Prøv disse trin for at blive opmærksom på dine gaver:

1. Bed om det.
2. Gør en indsats (for andre). Gaver udfoldes, når de bliver anvendt.
3. Gaverne ligger ofte indenfor vores interesseområde. Hvordan kan de bruges i menigheden?
4. Hvis du har en formodning om at eje en bestemt gave, så anvend den ved enhver given lejlighed. Sådan kan du sikre dig, at du virkelig ejer den. Spørg desuden andre om, hvad de mener?

Udfolde gaver

Matt 25,14-30

Hvad er formålet med denne lignelse?

Baggrund

Lignelsen om de betroede talenter (1 guldtalent: ca. 33-37 kg) tematiserer problemet med forspildt eller ubenyttet potentiale. Skildringen af den tredje tjener indtager den største del af fortællingen. Bebrejdelsen, at han i det mindste kunne have bragt den betroede formue til vekselererne, antyder, at der i de gaver, Gud giver, ligger en potentiel mulighed for forøgelse. Denne tjener burde således blot anvende eller investere formuen på en eller anden måde. Selv det mindste tiltag ville have gavnet uden, at hans kræfter slap op.

"Det ville være helt fatalt at nægte at gøre en indsats, enten på grund af mangel på begavelse eller på grund af harme over en sådan mangel – men i virkeligheden bare for at få ro og ikke tage nogen chancer eller måske også for ikke at rode sig ud i noget. Selvom et sådant menneske hverken handler forbyderisk eller uoverlagt, har han kun rettet sine tanker på sit eget 've og vel' og ikke på sin herres sag" (*Stuttgarter Erklæringsbibel* (SEB) 1449).

De andre to tjenere anføres som kontrast. Deres potentiale forøges med deres indsats. Lignelsen indeholder ikke nogen mulighed for tab. Der findes kun overskud. Og det er ikke vigtigt, hvor stort det er. Lignelsens mål er at skelne mellem tro og utro tjenere. Det er en moralsk vurdering, som herren henholdsvis belønner eller revser.

Som følge af deres indsats ændres også tjenernes position. De har kvalificeret sig til større opgaver og ansvar. Dog er det ikke "karriereforløbet", men herrens glæde, der står i centrum. Men glæden vil deles med nogen.

Til fordybelse

Åndelige gaver er sjældent helt udfoldet fra begyndelsen af. Ligesom frøet i sig har kraft til at vokse, lægger Gud sine gaver i menneskene, så de kan udfolde sig.

Formålet med åndelige gaver

Mark 13,34-37
Ef 4,13-16

Hvad vil Jesus sige med denne lignelse?

Hvad er målet med anvendelsen af åndelige gaver?

Baggrund

Markus slutter Jesu beskrivelse af verdens ende og hans komme med henvisningen til, at ingen ved, hvornår tiden er inde, og derfor påbydes bestandig årvågenhed (Mark 13,32-33). Han illustrerer årvågenhedens betydning med en lignelse.

En mand (øjensynligt Jesus) forlader sit hus og rejser til udlandet – en hentydning til hans himmelfart. Han overdrager fuldmagten til sine disciple og tildeler dem opgaver. Opgaven at våge tildeles dørvogteren (v. 34), men ikke kun ham. Hans opfordring *våg derfor* er henvendt til alle (v. 35).

Teksten er kort og beskriver ikke opgaver og ansvar i detaljer. Desto tydeligere er det, at manden ønsker, at tjenerne ikke er uvirksomme, når han vender tilbage, men våger. Det vil sige, at de holder forretningen kørende. Det ser ud til, at gavernes og opgavernes mening og formål ligger i en ansvarlig handlen i Jesu ånd, der er orienteret med Guds rige for øje. Gaverne og opgaverne er således af betydning i Guds frelsende gerning og i forberedelsen til Jesu komme.

Paulus understreger mere betydningen af (op-)gaverne i menighedens aktuelle situation: enhed i troen, erkendelsen af Guds søn, åndelig styrke, troens stabilitet, kærlighedens samhørighed samt den indre vækst i Kristus.

Resumé

Beslutningen for Kristus lader løftet om Helligånden blive til virkelighed. Han udruster os med gaver og kompetencer. De gør det muligt at berige andres liv, invitere dem til at få en nær relation til Kristus eller styrke dem i den. Denne indsats giver os en tilfredsstillelse og udfoldelse af ens egen personlighed.

Spørgsmål til drøftelse

Udgangspunkt

Supplerende
spørgsmål

1. "Gud opfordrer mennesket til at bygge med på Guds rige. Mennesket beder: 'Herre, det klarer jeg ikke', og Gud svarer: 'Det ved jeg, men jeg er glad for, at du nu også erkender det!'" (Arno Backhaus, forfatter og sangskriver – han kalder sig "e-fun-gelist" og "missio-nar")

Hvad får I ud af denne samtale?

Under hvilke omstændigheder har I det på samme måde?

Hvilket håb findes (indirekte) i dette udsagn?

1 Kor 1,4-7

2. Ingen mangel på gaver i Korinth.

Hvordan oplever I det i jeres menighed?

Hvordan har I det, når I skal overtage opgaver, der ikke svarer til jeres gaver?

Hvordan løser I problemet, når der mangler gaver?

1 Kor 12,4-12

3. Hvilke begrænsninger og suppleringer ser I i de forskellige gaver?

Hvilke opgaver eller bidrag i menigheden giver jer glæde og falder jer let?

Hvilken gave eller hvilke gaver opdager I hos andre?

Matt 25, 14-30

4. Hvad er problemet?

Hvilke positive konsekvenser kan vi udlede af, at gaverne anvendes?

Fordybelses-
spørgsmål

5. Hvilken indflydelse har udfoldelsen af jeres gavepotentiale på jeres livskvalitet?

At give Guds ord videre

"Sådan er mit ord, som udgår af min mund; det vender ikke virkningsløst tilbage til mig, men det gør min vilje og udfører mit ærinde" (Es 55,11).

Hovedtanke

I sit ord har Gud sagt alt det til menneskene, der er nødvendigt for, at de kan blive frelst.

Introduktion

I juli 1955 rejste den unge hollænder Anne van der Bijl – senere kendt som "Broder Andreas" – for første gang gennem "jerntæppet". Efter at være ankommet til Warszawa, opsøgte han kristne og deltog i gudstjenester. Derved blev det klart for ham, hvilket pres de kristne i Polen led under, og hvor opmuntrende det var for dem, at et kristent menneske fra et vestligt land interesserede sig for deres nødsituation. Dybt bevæget spurgte han sig selv: "Hvad kan jeg gøre for dem?"

Allerede mens Broder Andreas befandt sig i Warszawa, blev han klar over, at det var hans kald at bistå kristne, der levede i kristenfiendtlige omgivelser. Fra 1957 og frem krydsede han gentagne gange grænsen til den daværende østblok i sin lille folkevogn. I bagagen havde han gemt bibler til kristne, der på grund af den store mangel så mindeligt havde bedt om at få Guds ord på deres eget sprog. Smugleriet med bibler under den kolde krig gav ham øgenavnet "Guds smugler". Fundamentet til det nuværende, internationalt arbejdende "Open Doors" var lagt (www.opendoors.dk).

I vores land er Bibelen ikke blot frit tilgængelig – der findes endda mange forskellige udgaver af den og mange hjælpemidler til en bedre forståelse af den. Samtidig med, at vi har disse muligheder, og at vi oplever et stadigt stigende uddannelsesniveau i befolkningen, står vi over for en støt stigende uvidenhed vedrørende Bibelen. Også i frikirkelige kredse aftager kendskabet til Bibelen

Da Guds ord er grundlaget for den kristne tro, er det umådelig vigtigt selv at studere dette ord og give det videre til andre. Dette er ugens emne.

Guds ord udtrykt i forskellige billeder

Sl 119,105
Jer 23,29
Luk 8,11

På hvilken måde repræsenterer disse symboler Guds ord?

Baggrund

De forskellige symboler, der benyttes i disse vers, beskriver nogle af de vigtigste funktioner, Guds ord har.

Salme 119 er opbygget efter det hebraiske alfabet. Otte vers begynder med det samme bogstav, hvorefter de næste otte vers begynder med det næste bogstav i alfabetet. "Derfor kaldte Luther denne salme for *Den gyldne ABC*. Hele salmen er én eneste lovprisning af Guds ord. Dermed menes først og fremmest 'Toraen', her forstået som Guds levende ord i bred forstand: som skabende, frelsende kraft for hver enkelt i Guds pagtsmenighed". Dette ord "sammenlignes i v. 105 med en olielampe (*en lygte*), der ganske vist ikke kan erstatte dagslyset, men dog giver lys nok til, at man kan tage det næste skridt" (*Stuttgarter Erklæringss Bibel* (SEB) 748, 751).

Jeremias fordømmer i kap. 23,9-32 den hykleriske frækhed, de falske profeter udviser i Juda. Disse selvbestaltede profeter påstod "at profetere i Herrens navn, mens de lod hånt om hans bud". I modsætning til disse "profeter", der beroliger folket med falske løfter om fred, har Guds ord en anden virkning: "Når Herrens ord lyder, tilintetgør det ondskaben, renser godheden og tilintetgør de falske profeters ord som avner" (*ABC, tysk digitaludgave, bd 4, 616f*).

I Luk 8,4-15 fortæller Jesus lignelsen om sædemanden, hhv. de forskellige jordbunde, som sæden falder på. Billedet af Guds ord som sæd er meget passende, idet "det giver udtryk for ordets gennemtrængende kraft og frugtbarhed. Én ting står dog klart fra begyndelsen: Sædens skæbne afhænger i begge situationer af, hvordan den bliver modtaget, altså af 'jordbunden'" (Gerhard Maier, *Lukas*, Witten 2013, 356f).

Guds ords skabende kraft

Sl 33,6
Hebr 4,12-13

Hvordan kommer Guds ords virkning til udtryk?

Baggrund

Sl 33 er en hymne til lovprisning af Gud, skaberen og opretholderen. V. 6 viser tilbage til 1 Mos 1 og understreger: "Jahves ånde er en skabende livskraft. Det er Jahves skabende ord, der har frembragt den overvældende himmelske verden" (Hans-Joachim Kraus, Psalmen, bd 1, Neukirchen-Vluyn *5, 1978, 410).

Hebr 4,12-13 understreger Guds ords "kritiske" blik. De to begrebspar sjæl/ånd og marv/ben henviser ikke til en speciel beskaffenhed hos mennesket, men ønsker derimod "på den mest anskuelige og drastiske måde at tydeliggøre Guds ords altgennemtrængende virkning helt ind i menneskets inderste". "Det drejer sig altså her om på ny at indskærpe tilhørernes ansvar over for Guds ord" (Hans-Friedrich Weiss, Der Brief an die Hebräer, Göttingen 1991, 287f, 285).

Til fordybelse

Menneskelige ord kan tale om det, der er. Men Gud taler om ting, der endnu ikke er sket, og skaber dem ved hjælp af sit ords kraft. Guds ord skaber, hvad det nævner. Det hørbare ord, der kommer ud af hans mund, har kraft til at skabe alt, hvad han forkynder.

Til anvendelse

"Den skabende kraft, som frembragte verdenerne, findes i Guds ord. Dette ord meddeler kraft; det frembringer liv. Enhver befaling er en forjættelse; hvis den antages gennem viljen og modtages i sjælen, bringer den den Almægtiges liv med sig. Den forvandler naturen og genskaber Guds billede i sjælen" (Ellen White, *Uddannelse*, Dansk Bogforlag 1968, s. 126).

Til eftertanke

På hvilken måde har Guds ord også forandret mig?

Et givende studium

Joh 17,14-17
2 Tim 3,14-17

I hvilket forhold står Jesu disciple til verden?

Baggrund

Netop Guds ord, som disciplene har taget imod, skiller dem fra den vantro *verden*. Dermed menes dog ikke vores jord som planet, men kontrasten til Guds sfære. Alligevel skal disciplene bevidst virke som Jesu vidner i verden. Joh 17,17 siger tydeligt, at det at være i Gud er at være i hans ord.

"Der kan ikke være tale om helligelse i sandheden uden hans ord! ... Dette ord er en vejviser, man kan stole på, og en uundværlig kraftkilde" (Gerhard Maier, *Johannes*, Witten 2013, 225). *Sandhed* betyder her Guds virkelighed, som Jesus har gjort tilgængelig. Disciplene skal gennemsyres af ham. "Det er en nødvendig forudsætning for deres gerning i verden" (SEB 1597).

Da Paulus skrev til sin yngre ledsager Timotheus, opfordrede han ham kraftigt til at være tro mod sin overbevisning. Timotheus kendte den hellige skrift på grund af sin jødiske opvækst. Ifølge Paulus er Skriften *nyttig til undervisning*. Den åbenbarer sandheden og afslører vildfarelser. Den viser Guds plan for menneskeheden. Den revser vores synder, korrigerer vores forkerte tanker og lærer os at gøre det gode (*retfærdighed*).

Til anvendelse

„For både den intellektuelle og den åndelige natur gælder den lov, at de forandres ved at se. Sindet vænner sig gradvist til de emner, det får lov at dvæle ved“ (Ellen White, *Mod en Bedre Fremtid*, Dansk Bogforlag 2012, s. 447).

For at det personlige bibelstudium kan blive mest givende, kan det anbefales ikke blot at læse regelmæssigt i Bibelen, men også at anvende forskellige hjælpemidler som for eksempel bibelleksika, ordbøger og bibelkommentarer.

Til eftertanke

Hvordan kan jeg afsætte mere tid til bibelstudium?

At gøre brug af Guds ord

Hebr 3,7-4,11

Hvad var ørkengenerationens problem?

Baggrund

Hebr 3,7ff viser, hvordan en forfatter anvender en begivenhed fra Det Gamle Testamente på sine læsere. "Den udvidede anvendelse sker i to trin. I Hebr 3,7-19 gøres der opmærksom på et afskrækkende eksempel – de israelitiske stammer, der drog ud fra Egypten, nåede aldrig frem til det forjættede land. Læserne skal forstå, hvorfor Israel dengang ikke nåede målet, og hvilken lære der kan drages deraf. I Hebr 4,1-13 ændres advarslen til en invitation" (William G. Johnsson, *Der Brief an die Hebräer*, Lüneburg 2003, 79). Apostlen skildrer Guds løfter og hensigter for sine læsere.

Til fordybelse

Hebræerbrevets forfatter gør det klart for sine læsere: "I Kadesh afviste Israels folk Guds ord og drog ikke mod det forjættede land, der lå lige inden for rækkevidde. De havde ikke grebet muligheden 'i dag' og fik ikke lov til at komme ind til 'hvilen'. Samme fare står også de kristne læsere i. Hvis de unddrager sig frelsens gave og ikke viser sig værdige til det 'i dag', Gud tilbyder, vil de – trods den øjensynlige vished – alligevel i sidste ende vise sig at miste den lovede gave, det evige liv" (*Stuttgarter NT*, 773).

Til anvendelse

Når man beskæftiger sig med et skriftsted, bør man finde frem til dets teologiske budskab. Følgende spørgsmål kan være en hjælp til at overføre budskabet til nutiden: 1) Hvilken konkret fordring eller hvilken opmuntring til læseren kommer Gud med i teksten? 2) Findes der paralleller mellem datidens og nutidens situation? 3) Hvilke gode eksempler bør man følge, og hvilke fejl bør man undgå? 4) Hvilke løfter gælder læseren? 5) Hvilke anvisninger bør man leve efter, og hvilken vildfarelse bør undgås? (ifølge Stadelmann/Richter, *Bibelauslegung praktisch*, Witten 2006, 170).

At give Guds ord videre

2 Tim 4,2

Hvilken sammenhæng er der mellem de to opfordringer?

Baggrund

Timotheus opfordres indtrængende til at *prædike ordet*. Det græske udtryk *kerysso* betyder *forkynde*. Evangeliets forkyndelse er forudsætningen for troen. Målet er ikke, at den, der lytter, skal tage evangeliet til efterretning eller blindt følge det, men at opnå en tillidsfuld indstilling bygget på tro. Forkyndelse fokuserer målrettet på tilhøreren og dennes frelse. I v. 2 benytter Paulus bydeform fem gange.

"Da ordet er inspireret af Helligånden og nyttigt overalt i tjenesten, skal Timotheus forkynde det både i tide og utide. Det vil sige, han skal opfylde sin pligt som ordets tjener, uanset om de ydre omstændigheder synes gunstige eller ej. Han skal irettesætte dem, der er på afveje, formane dem, der synder, og opmuntre dem, der gør det rette" (A. Duane Litfin, "2. Timotheus" in: Walvoord Zuck, hg., *Das Neue Testament erklært und ausgelegt*, Bd. 5, Holzgerlingen 42004, 327-343, 339).

Præciseringen af, at det bør ske *tålmodigt og med stadig undervisning*, kan gælde alle disse opfordringer.

Til anvendelse

At give Guds ord videre er ikke blot en opgave for de "professionelle" – enhver kristen kan aflægge et vidnesbyrd.

"Lige så snart et menneske er kommet til Kristus, opstår der et ønske i hjertet om at fortælle andre, hvor værdifuld en ven, man har fundet i Jesus. Den frelsende og helliggørende sandhed kan ikke holdes inde. Hvis vi er klædt i Kristi retfærdighed og hans ånd har fyldt os med glæde, vil vi ikke kunne holde det for os selv" (Ellen White, *Vejen til Kristus*, Dansk Bogforlag 2019, s. 86).

Til eftertanke

Hvem kunne jeg dele min glæde over Guds ord med?

Løfter i Guds ord

Fil 4,13.19
1 Joh 1,7-9

Hvilke områder af livet gælder disse løfter?

Baggrund

Paulus understreger i Fil 4,13, at han har lært at give afkald. Fordi Kristus holder ham oppe og giver ham kraft, kan Paulus klare vidt forskellige livsvilkår. Når man ser sig selv i lyset af Guds ord, træder ens egen syndighed tydeligere frem. Den, der bekender sin skyld, har lov til at tage imod løftet om frelse.

Til fordybelse

I Bibelen er ordet "løfte" i forbindelse med Gud nævnt mere end 3.000 gange. Når Gud afgiver disse løfter, forpligter han sig selv på dem over for hver enkelt af os.

Til anvendelse

Når vi i tro tager imod Guds løfter og forventer os noget af dem, og når vi opmuntrer andre til at gøre det samme, kan vi opleve strømme af velsignelser i vores liv.

Til eftertanke

Hvem kunne jeg opmuntre med de nævnte løfter?

Resumé

Gennem Guds ord lærer vi Guds plan med verden og os mennesker at kende. Vi bliver opfordret til at beskæftige os med dette ord, at leve efter det og at give det videre til andre.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1. I perioden med "jernetæppet" blev der under farefulde omstændigheder smuglet bibler over grænsen.

Hvad er det, der kan få mennesker til at løbe en sådan risiko?

Hvad gør Bibelen værdifuld for jer?

Sl 33,6

2. **Hvordan ses virkningen af Guds ord?**

I hvilke situationer har I selv erfaret den?

Hebr 3,15-4,3

3. **Hvad var Israels folks problem, før det indtog det forjættede land?**

Hvordan kan dette eksempel overføres til vores situation i dag?

2 Tim 4,2

4. Nu til dags har vi ansatte præster m/k.

I hvor høj grad gælder disse opfordringer alle troende – altså også os?

Fil 4,13

5. **Hvilket bibelsk løfte er blevet særlig vigtigt for jer?**

Hvad stiller løftet i udsigt?

Afsluttende
spørgsmål

6. **Hvordan kan vi som menighed (mere) effektivt give Guds ord videre?**

Se og hjælpe ligesom Jesus

"Da han så folkeskarerne, ynkedes han over dem, for de var vanrøgtede og forkomne som får uden hyrde" (Matt 9,36).

Hovedtanke

Erfaringen med Jesu barmhjertighed motiverer hans efterfølgere til på lignende måde at hjælpe mennesker i nød.

Introduktion

"Sandheden drog gennem landet – trist til mode: 'Menneskene længes efter mig. De søger efter sandheden. Men når jeg så kommer, bliver de bange og frygter for sandheden. Jeg er så nøgen, og folk flygter ind i deres huse, når jeg går gennem gaderne'. En dag skete det, at sandheden mødte kærligheden. Den var som en farveprægtig varm kåbe, og folk løb efter den og inviterede den ind i deres hjem. Kærligheden så sandheden stå der så trist og så forbitret og begyndte at tale til den: 'Sig mig, kære ven, hvorfor er du så nedslået og bedrøvet?' Sandheden svarede kærligheden: 'Ak, jeg har det ikke godt. Jeg er gammel, og folk vil ikke, at jeg kommer ind i deres liv'. 'Det er ikke, fordi du er gammel, at folk ikke bryder sig om dig. Jeg er også meget gammel, alligevel elsker menneskene mig. Jeg skal fortælle dig en hemmelighed. Du er skræmmende for mennesker, fordi du er så nøgen. Klæd dig i min varme og farvepragt. Læg kærlighedens kåbe om sandhedens skat, så vil menneskene hilse dig velkommen. Den nøgne sandhed er for menneskene lige så skræmmende som falsk kærlighed. Vi to har brug for hinanden' ... Dette er menneskenes nød: Der findes så megen sandhed uden kærlighed og så megen kærlighed uden sandhed. Og dette er lykken: I Jesus er hele sandheden om os, verden og Gud forbundet med al kærlighed til os, verden og livet" (Axel Kühner, *Überlebensgeschichte für jeden Tag*, Neukirchen-Vluyn 2004, 294).

Faktisk er dette Jesu umiskendelige måde at komme os i møde: med kærlighed og sandhed. I denne uge ser vi på genklangen fra ægte kærlighed, der lyder i folks hjerter.

Oplevelsen af at blive værdsat

Matt 9,9-13

Hvordan viser Jesus, at han værdsætter toldereren?

Hvordan oplever jeg det?

Baggrund

Jesus overrasker ofte med sine ord og handlinger og fremprovokerer således de religiøse lederes utilfredshed. Denne gang er det hans bordfællesskab med skatteopkræverne og syndere, der vækker opsigt. De beder med rette om en forklaring. Den, der sidder til bords med sådanne mennesker, irriterer stort set alle sociale lag: fattige såvel som rige, gudfrygtige såvel som syndere ...

Jesus snor sig ikke udenom deres bebrejdelse, men forklarer sine modstandere grundlaget for sit virke: at finde og redde det fortabte. Jesus ser ikke på adfærd og funktioner, men på mennesker. Han ser ikke på "typen" skatteopkræver, men mennesket Matthæus. I guddommelig barmhjertighed viser Jesus ham respekt. Fordi også han er en Abrahams søn (Luk 19,9).

Til anvendelse

Det er velgørende for ethvert menneske at opleve en atmosfære, hvor man bliver værdsat. Hvordan kan vi skabe en sådan atmosfære? Ved at vi beslutter os for at se alle menneskers værdighed og møder dem med respekt. I mødet med dem kan vi:

- se hinanden i øjnene
- opfatte de andre som unikke
- tale anerkendende med og om hinanden
- erkende, at for Gud er vi alle lige vigtige og værdifulde
- værdsætte andres kompetencer og evner
- tale med og lytte til hinanden
- understøtte, trøste, rose og takke hinanden
- gang på gang give andre en ny chance
- tage tid til hinanden
- kalde hinanden ved navn

Til eftertanke

Trak skatteopkræverne og syndere Jesus ned på deres niveau, eller trak Jesus dem op til sig?

Trøst og nåde

Luk 4,16-22
Joh 1,16-17

Hvad menes der med "nådefulde ord"?

Hvad bevirker disse ord?

Baggrund

I en prædiken i Nazaret ved begyndelsen af sin gerning beskriver Jesus sin sendelse med et citat fra Esajas' Bog (61,1-2). Han gør det klart, at hans budskab og opmærksomhed først og fremmest gælder de fattige, svage og udstødte, der lever i elendige kår. Tilhørerne undrer sig over de *nådefulde ord*, der kommer fra hans mund.

I Johannesevangeliet understreges Jesu nådegave yderligere. Jesus bringer den *fylde*, hvorfra *nåde over nåde* modtages. Den centrale gave, der ligger åbent i Jesu fylde, er ikke en åndsgave, ikke helbredelse fra sygdom, ikke lykken. Det er nåden selv – Guds frelsende barmhjertighed, hans velvilje over for menneskene.

Nåde over nåde er en egenskab ved sproget, der kan udtrykke en superlativ. Guds nåde over for sin skabning har været gældende altid. Men hos Jesus drejer det sig om stadig nye strømme af nåde. I ham er den blevet umådelig stor, og den fornys hele tiden. Guds godhed over for menneskene koncentrerer i Jesus og kommer til udtryk på mange forskellige måder.

Til fordybelse

Udtrykket nåden fremhæver i Bibelen karakteren af Guds kærlighed. Den viser på enestående måde, hvordan Gud tager sig af menneskene. Den er en gave, der tilbydes alle. Jesus personificerer nåden. Alt, hvad han betyder for os, kan sammenfattes i et ord: "Nåden".

Til eftertanke

Når vores ord ligesom Jesu ord er opmuntrende og fyldt med velvilje, har de en positiv indflydelse på andres liv. Den største gave, vi kan give vores medmennesker, er at bringe dem i kontakt med Jesu fylde af nåde.

”Dine synder tilgives dig”

Matt 9,1-6

Hvordan hænger fysisk og åndelig heling sammen?

Hvor belastende kan skyldfølelse være?

Baggrund

Jesu ord om syndernes forladelse vækker forargelse. Men han siger det ikke uden grund, for ”i Palæstina var det helt almindeligt at tro, at alle sygdomme var forårsaget af menneskenes synder, og at sygdomme kun kunne helbredes, hvis menneskene fik deres synder tilgivet. En rabbinsk talemåde lyder: ’Død uden synd findes ikke og ingen pine uden lovovertrædelse.’ En anden talemåde siger: ’ Først når den syge er tilgivet, vil han rejse sig fra sygelejet.’ Denne uadskillelige sammenknytning af lidelse og synd var en del af den jødiske tro på Jesu tid.” (William Barclay, *Auslegung des Neuen Testaments*, Wuppertal 1991, 290).

Jesus mener ikke, at sygdom og synd nødvendigvis har en direkte sammenhæng. Men her viser han, hvor dette menneskes dybeste nød egentlig ligger. Hans fysiske helbredelse er tegnet på en meget dybere liggende helbredelse – sjælens helbredelse, befrielse fra skyld – som Jesu med guddommelig myndighed gør muligt med sit ord.

Til anvendelse

Kristi helbredende gerning omfatter mere end fysisk og følelsesmæssig helbredelse. Jesus længes efter, at mennesker oplever *shalom* – at være hel – som ved synden er blevet ødelagt. For Kristus er fysisk helbredelse uden åndelig helbredelse ufuldstændig. Selvom vi også engagerer os i vores medmenneskers fysiske og sjælelige ve og vel, så ønsker vi dog samtidig at se dem åndeligt raske, så de kan glæde sig over livets fylde i Guds fred og ved hans nåde og tilgivelse.

Til eftertanke

Hvordan kan vi opfylde menneskenes behov i deres helhed og dermed ændre deres liv til det bedre?

"Vanrøgtet og forkommen"

Matt 9,35-38;
10,5-8

Hvor ser Jesus årsagen til menneskenes håbløse tilstand?

Hvordan opfylder han vores behov og forandrer livet?

Baggrund

Han ynkedes over dem. Jesus så de mennesker, der blev udnyttet og holdt nede. Han overså dem ikke. Den græske betydning af ordet ynkedes/medynk er afledt af betegnelsen for kroppens vigtigste indre organer. De var for grækerne sæde for følelserne. Vi kender også til udtryk som: Jeg har sommerfugle i maven, det siger min mavefølelse, og jeg har noget på hjerte.

Medynk og medlidenhed er ikke blot følelser. I bibelsk sprogbrug er der også tale om en aktiv med-liden med og en værdsættelse af den nødlidende, som udløser den handling, der hjælper.

Enhver menneskelig nød, ethvert uopfyldt behov får Jesus til at hjælpe de lidende, til at opfylde deres dybeste længsler og til at lade dem erfare den evige frelse.

Til anvendelse

Jesus søger efter ligesindede medarbejdere, der bringer hans høst i hus. I Matthæusevangeliet 10,5-8 giver han "disse tolv" fuldmagt til at gøre undergerninger. Denne opgave kan vi også udføre i mindre målestok:

- *Helbred syge*: Lad være med at såre hinanden, hjælp til "med at finde sår og hele dem" (M. Siebald).
- *Opvæk døde*: Gå ikke død i sædvanen. Accepter ikke, at mennesker bliver berøvet deres værdighed, og at de dræbes på krop og sjæl. Overvind jeres dødsangst og syng: "Kristus er opstanden!"
- *Gør spedalske rene*: Skrid ind mod at udgrænse mennesker. Se ikke ned på den, der er anderledes. Lev sammen i respekt og mangfoldighed.
- *Driv dæmoner ud*: Giv ikke plads til onde tanker i jeres hjerter. Tilgiv hinanden. Bryd med de gamle historier. Tag ikke jer selv alt for alvorligt. Tag hellere hinanden i favn. Hold op med at ynke jer selv, hav medynk med andre.

Der fordres barmhjertighed

Matt 25,34-40

Hvordan hænger vores gerninger sammen med dommen?

Baggrund

Kongen og dommeren forklarer sin afgørelse i den sidste dom: Fadrens *velsignede* modtager riget, fordi de har øvet barmhjertighed. Opfordringen til at øve barmhjertighed – ved at give de sultne at spise og drikke, give de nøgne tøj, tage sig af de nødlidende, vise gæstfrihed – er højt prioriteret hos *profeterne* og i *Skrifterne* (Es 58,7; Ez 18,7-8; Job 22,7). Det ser ud til at have afgørende betydning i dommen, om der gøres eller undlades at gøre gode gerninger.

De *retfærdiges* reaktion på opremsningen af deres gerninger åbenbarer deres sande motiver: De øver ikke barmhjertighed af pligt eller af beregning. Deres gerninger svarer til deres indre holdning og har deres årsag i den barmhjertighed, som de selv har erfaret.

Jesus identificerer sig med de nødlidende og viser dem således uindskrænket opmærksomhed. I de *mindste brødre* møder han de retfærdige. I det nødlidende medmenneske åbenbarer han sig som den (med)lidende Kristus, der er solidarisk med dem, der er kommet i nød.

Til fordybelse

Hans samtidige beklager sig over Jesus, fordi han vil erstatte ret og orden med medfølelse og barmhjertighed til fordel for dem, der er fattige og fortvivlede. Og netop denne aktive barmhjertighed løfter Jesus op til at være målestok for Guds afgørelse i den sidste dom.

Til anvendelse

Jesus er med os i vores lidelser og styrker os. Det motiverer til, at vi tager os af andres nød. Vi kan forstå de andres bekymringer og nød (bedre) og hjælpe dem, fordi vi selv bliver hjulpet med vores egne bekymringer.

Til eftertanke

"Lykkelig er de barmhjertige" (Matt 5,7, *Neues Leben Bibel*).

Hvori består denne lykke?

Salt skal salte

Matt 5,13

I hvilken sammenhæng står dette Jesus-ord?

Baggrund

Det, der salttes, nedbrydes og rådner ikke så let. Med salt forbindes forestillingen om livsbevarende kraft. I Det Nye Testamente er salt en illustration for disciplenes opgave i verden, som er et liv og en gerning i Guds rige, der er brudt frem (ifølge Stuttgartarter Erklærbingsbibel (Stuttgartarter Erklærbingsbibel (SEB)) 1409).

Om saltet, der mister sin kraft, tænker nogle fortolkere på det Døde Havs forurenede salt, som, når det senere blev udvasket, fik en fad smag af lud. Lige så lidt som salt mister sin kraft, lige så lidt vil Jesu disciple miste deres styrke og gennemslagskraft.

"Når Jesus ikke betegner sig selv, men sine disciple, som salt, så overdrager han dem gerningen på jorden. Han gør dem delagtige i sit arbejde. Han bliver i folket Israel, men overdrager disciplene hele jorden. Alene af den grund, at saltet bliver ved med at være salt, der bevarer saltets rensende og gennemtrængende kraft, kan jorden bevares ved saltet. For sin egen og jordens skyld skal salt forblive salt, og disciplenes menighed blive ved med at være, hvad den er kaldet til af Kristus" (Dietrich Bonhoeffer, *Nachfolge*, München 1952, 64f.).

Til anvendelse

Jesus siger: *I er jordens salt* – og ikke "I skal være jordens salt". Det beror ikke på vores afgørelse, om vi vil være salt eller ej. Vi er det, om vi vil eller ej, i kraft af Jesu ord. "Den, der er ramt af Jesu kald til efterfølgelse, er ved dette kald i hele sin eksistens jordens salt" (*samme*).

Resumé

Jesus begrænser sig ikke til blot at prædike, men personificerer Guds rige med sin handlen. Han tager mennesker alvorligt og heler dem på krop og sjæl.

Spørgsmål til drøftelse

Udgangspunkt

1. Et ordsprog siger: "Sig mig, med hvem du omgås, og jeg siger dig, hvem du er".

Er det korrekt, at man kan kende en persons karakter på de mennesker, han omgås?

Matt 9,9-13

2. Hvordan skal ovenstående udgangsspørgsmål besvares med henvisning til Jesus?

Hvilken holdning kunne "tolderne og synderne" iagttage hos Jesus?

Matt 9,1-6

3. Hvilke følelser hos den syge kan vi aflede af den måde, hvorpå Jesus taler til ham?

I hvor høj grad har skyld hhv. tilgivelse indflydelse på helbredet?

Hvordan forholder Jesus sig til denne fysisk-sjælelige-åndelige problematik?

Joh 1,16-17

4. Hvad vil Johannes sige med sammenligningen af lov og nåde/sandhed?

Et andet udtryk for sammenligningen kunne være lov/sandhed og nåde.

Hvordan vurderer I de to sammenligninger?

Hvordan knytter Jesus sandheden og nåden sammen?

Matt 5,13

5. Jesu efterfølgere er jordens salt.

Hvilken gennemtrængende kraft afleder I for jer selv af de skriftsteder fra samtalen i dag?

Fordi hvert menneske har værdi for Ham

"Tag derfor imod hinanden, ligesom Kristus har taget imod jer til Guds ære" (Rom 15,7).

Hovedtanke

Påskønnelse, omsorg og medfølelse åbner hjertet for den kærlighed, der forandrer tilværelsen.

Introduktion

Da Gud skabte menneskene, var det med henblik på relationer. Han skabte dem som sit modbillede og gav dem evnen til at indgå i en tilbidsfuld relation til deres skaber, til skabningen og til hinanden. Martin Buber kaldte mennesket "et dialogisk væsen".

Vi har brug for Gud og mennesker som medspillere. Ellers vantrives vi. For at disse relationer kan lykkes, har Gud vist os et eksempel og åbenbaret principperne for sunde, berigende relationer til skaberen, skabningen og medmennesket. Her er holdningen til "den anden" alt-afgørende.

Ud fra en bibelsk synsvinkel er kærligheden den eneste grundholdning, der fører til vellykkede relationer. Kærlighed er den bevidste beslutning om at ville vise opmærksomhed på en venlig, ægte og respektfuld måde. En sådan kærlighed ser det gode. Den er forstående, medfølende, generøs og gavmild. Den giver plads til frihed og udvikling. Den støtter og hjælper, glæder sig og skænker glæde.

I Jesu liv blev denne kærlighed virkeliggjort, og den blev givet menneskeheden som eksempel til efterfølgelse. Jesus så i ethvert menneske en person, der var skabt i Guds billede. Ingen er uden for hans kærligheds rækkevidde. Ingen er faldet så dybt, så hans nåde ikke kan nå vedkommende. Han viser hvert menneske respekt og behandler det værdigt. Hans oprigtige kærlighed og omsorg forandrer tilværelsen og gør mennesker til det, de har potentiale til.

I denne uge ser vi nærmere på Jesu holdning til mennesker og undersøger, hvordan vi kan virkeliggøre disse principper i vores liv.

Kærligheden motiverer

Joh 4,4-14.39-42

Hvordan kom folk i Sykar til tro?

Baggrund

Der fandtes flere måder at komme fra Judæa i syd til Galilæa i nord på. Oftest valgte man ruten via Jordandalen. At Jesus var nødt til at tage igennem Samaria (den korteste vej), kunne tyde på, at han havde travlt. Eller valgte han måske helt bevidst denne rute for at møde kvinden ved Jakobsilden?

Ved brønden uden for Sykar indleder Jesus en samtale med en samaritansk kvinde, der var alene, og som var fanget i et net af mislykkede forhold. Jesus overrasker hende med venlighed uden klicheer og fordomme. Det gør kvindens hjerte modtageligt for evangeliet. Hun får en forståelse af, hvem Jesus er, og det gør hende i stand til at begynde et nyt liv med Gud.

På trods af at Jesu omsorg kun gælder denne kvinde, får hendes omvendelse indflydelse på mange mennesker i byen, der tror på Jesu ord og bekender for sig selv: "Han er i sandhed verdens frelser" (v. 42).

Til anvendelse

Mange brænder i hjertet for Jesu sag. Men det er ganske menneskeligt, når vi i vores iver for missionen bliver trætte og skuffes på grund af manglende resultater. Og hvad er egentlig "succes" i missions- og menighedsarbejde? I hvor høj grad var Jesus succesrig ved at vise en enkelt kvinde vejen til et nyt liv?

Nogle år senere rejser Filip ligeledes til Samaria, hvor han finder frugtbar grobund for evangeliet. "Og i folkeskarerne var alle som én optaget af det, Filip sagde" (ApG 8,6a).

Effekten af vores ord og handlinger forbliver tit skjult. Alligevel kan det betale sig – ligesom Jesus – at se hvert enkelt menneske i dets specifikke situation, at komme i snak med vedkommende og dermed måske åbne for nye perspektiver.

Fra afvisning til accept

Matt 15,21-28

Hvorfor stiller Jesus den kana'anæiske kvinde på prøve?

Baggrund

Efter at Jesus i Judæa har beskæftiget sig med spørgsmålet om rent og urent i forbindelse med håndhygiejne, trækker han sig tilbage til egnen omkring Tyrus og Sidon, altså til et hedensk område, hvor han altså – efter jødisk forståelse – har med "urene" mennesker at gøre. En kana'anæisk kvinde trygler vedholdende Jesus om at forbarme sig og hjælpe hende. Netop denne hedenske kvinde tiltaler Jesus som Herre og Davids søn. Hun viser ham altså den anerkendelse, som den jødiske elite har nægtet ham. Jesus reagerer i første omgang på hendes råb om hjælp med en afvisning. Hans mission gælder jo kun hans eget folk, Israel. Desto mere vedholdende trygler kvinden ham om hjælp. Hvad er det, der får hende til det? Hører hun en formildende tone i hans stemme, som mod alle odds giver hende håb? Der er et eller andet i Jesu holdning, der udstråler barmhjertighed.

Vers 27 er bemærkelsesværdigt. Det bekræftende: "Det er rigtig nok, Herre!" (Bibelen 2020) angiver, at kvinden ikke gør krav på hjælp. Med sit svar: "men hundene får da lov..." tager kvinden Davids søn på hans ord. Hvad hun ikke kan se med egne øjne, ser hun i tro. Og den tro bekræfter Jesus klart og tydeligt. Jesus har kun set "stor" tro hos to mennesker, og det var hos hedninger.

Til anvendelse

Denne beretning om helbredelse fremhæver troens magt. En magt, der kan overvinde skellet mellem Israel og hedningerne – men også alle andre mennesker imellem. En levende tro og en positiv indstilling til andre er en forudsætning for gensidig tillid og ægte fællesskab.

Til eftertanke

Giv aldrig op. Det er vigtigt at holde sig til Jesus, især når trængsler får det til at se ud, som om Gud har fjernet sig fra os. Når vi rammes af ulykke, bør vi opfatte det som en hændelse og ikke som en uigenkaldelig skæbne.

Taknemmelig anerkendelse

Mark 14,3-9

Hvordan reagerer Jesus på kvindens adfærd?

Baggrund

En kvinde med et blakket ry viser Jesus stor respekt, idet hun salver ham (sml. Sl 23,5). Det var egentlig værtens ansvar. Kvinden anvender til dette formål en meget dyr olie, og det udløser stor forargelse blandt de tilstedeværende, da man mener, pengene kunne have været brugt bedre. Man kan godt forstå reaktionen, men den viser manglende erkendelse af den helt usædvanlige situation: kvindens følelser og Jesu snarlige død.

Mens nogle er kritiske, fordi den kostbare olie går til spilde, roser Jesus kvinden, bifalder hendes gerning og tager hende i forsvar. Han kobler hendes omsorg sammen med sin forestående død. Kvinden hælder olien ud over Jesu hoved, og det opfatter Jesus som en forberedende salvning af hele det legeme, som om kort tid vil ligge i graven.

Til fordybelse

Markus nævner ikke denne kvindes navn. Men hendes betydning videregives på anden vis:

1. Jesus lægger vægt på hendes gerning, idet han forbinder hendes eksempel med den fremtidige forkyndelse af evangeliet.
2. I tiden mellem de jødiske myndigheders beslutning om at fjerne Jesus og hans død er kvinden den eneste person, der glæder og styrker ham med sin adfærd. Disciplene, som man med rette kunne have forventet dette af, svigter.
3. Hun er et modstykke til forræderen Judas. Hun (mis)bruger sine penge på Jesus. Judas misbruger Jesus til at fylde sin egen pengepung. Kvinden viser sin overstrømmende kærlighed ved at salve Jesus. Judas derimod forråder Jesus ved hjælp af et kys, som normalt er et tegn på kærlighed.

Til anvendelse

Der er et gensidigt respektfuldt forhold mellem Jesus og kvinden. Lukas taler i den forbindelse endda om stor kærlighed ("Hun har elsket meget", Luk 7,47). Den kærlighed, som Jesus lever og er et forbillede på, er kun mulig i et fællesskab, hvor man værdsætter hinanden.

At søge det gode i mennesket

2 Thess 1,3-4

Hvad roser Paulus de kristne i Thessalonika for?

Hvilken effekt kan ros have, når den er ærligt ment?

Baggrund

Paulus indleder Andet Brev til Thessalonikerne – efter en kort præsentation og hilsen (v. 1-2) – med at takke for menigheden. Han fremhæver dens forbilledlige tro, som vokser på trods af forfølgelser og trængsler. Formodentligt er det den stadigt voksende kærlighed blandt medlemmerne, der er hemmeligheden bag den voksende tro.

Til fordybelse

I Thessalonika, som i en enhver anden menighed, har der også været grund til ris og kritik. Alligevel nævner Paulus først det positive. Han kritiserer vildfarelser, hvor det er på sin plads, og fejrer ikke synd ind under gulvtæppet. Men hans mål er altid at styrke menighederne. Han gør det på en opmuntrende måde, idet han ikke holder igen med ros, og samtidig altid fremhæver de fremskridt, han er Gud taknemmelig for.

Til anvendelse

”Venlige ord, medfølelse og udtryk for påskønnelse vil for mangan kæmpende, ensom sjæl være som et bæger koldt vand til en tørstig sjæl. Et opmuntrende ord, en venlig handling, vil bidrage meget til at lette de byrder, som hviler tungt på trætte skuldre ... Lad kærlighedens lovprisning altid være på jeres læber” (Ellen White, *Vejledning for Menigheden*, Dansk Bogforlag, bind 3, s. 86).

Hvad ville det betyde for menigheden, hvis alle medlemmers hjerter flød over af venlighed?

Til eftertanke

Du kan næsten sige hvad som helst til din samtalepartner, hvis du elsker og ønsker det bedste for vedkommende.

Gør mod andre, som Gud gør mod dig

Rom 15,7
Ef 4,32

Hvad er grundlaget for, at vi er accepteret hos Gud?

Hvad er grundlaget for, at vi accepterer hinanden?

Til fordybelse

Hvordan finder vi anerkendelse hos Gud? Har vi krav på den? Kan vi gøre os fortjent til den og skabe noget værdifuldt for Gud? Eller er vi simpelt hen bare værdifulde i hans øjne – uafhængigt af vores bedrifter, moralske kvalifikationer eller bestræbelser på at føre et gudvelbehageligt liv?

Gud lader os føle sin anerkendelse. Han fortæller os, hvilken relation han har til os, hvor meget han sætter pris på os og elsker os. Han lader os tilkomme den store ære at måtte være hans børn.

Han accepterer os ikke, fordi vi er bedre end andre, men som dem, vi er – på trods af vores fejl, fiaskoer eller ligegyldighed, ja, endda på trods af vores ulydighed.

Vi er så værdifulde for Gud, at han lod sin elskede Søn, en del af sig selv, gå i døden for os, "mens vi endnu var syndere" (Joh 3,16; Rom 5,8).

Til anvendelse

Det er Gud alene, der bestemmer vores værdi og også vores medmenneskers værdi. Gud vil os og har givet os livet. Dette er grundlaget for vores gensidige respekt og indbyrdes accept af hinanden. Ikke fordi nogen har gjort sig fortjent til det, men fordi Gud tager imod hver enkelt uden betingelser.

Til eftertanke

I Artikel 1 i den tyske grundlov står der: "Menneskets værdighed er ukrænkelig. Det er enhver statslig myndigheds forpligtelse at respektere og beskytte den." I hvor høj grad er værdighed et udtryk for en værdi?

At tale om håbet

1 Pet 3,15-16

Hvilken holdning møder kristne deres omverden med?

Baggrund

Bevidstheden om ens tilhørsforhold til Kristus gør, at den troende ikke er bange for mennesker, men derimod bliver i stand til at stå ved sin tro. Her beskriver Paulus troen som *det håb, I har*. Den, der ejer dette håb, burde være i stand til at forklare *enhver*, hvad og hvorfor han tror.

Kristne må dog ikke hovmodigt føre sig frem som bedreviddende, der har svar på alt. Sandheden virker stærkt, når den præsenteres med ydmyghed, med "sagtmodighed, guds frygt og en god samvittighed" (v. 16). ["Venligt og respektfuldt, og sørg for at have en god samvittighed", ifølge 2020-oversættelsen]

Til anvendelse

Sandhed uden kærlighed fører til lovtrældom, der kvæler det åndelige liv. Kærlighed uden sandhed fører til sentimentalitet uden substans og får mennesker til at drive omkring i et hav af usikkerhed. I Kristus forenes sandheden med kærligheden. I ham er *hele* sandheden om os, verden og Gud forenet med den *fuldkomne* kærlighed til os og denne verden. Og det er Jesu vilje, at sandheden også i os bliver ét med kærligheden. Kun på den måde vil vi være i stand til ikke blot at *have* sandheden, men at *være og leve* i den.

Resumé

For at kunne ligne Jesus mere i vores omgang med hinanden, bestræber vi os på at få en holdning til hinanden, der er præget af kærlighed, respekt og omsorg.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1. "At give tilbage med samme mønt"

Hvor efterleves dette princip?

"Vær mod andre, som Gud er mod dig!"

Hvordan kunne vores relationer se ud, hvis vi efterlevede dette princip?

Supplerende
spørgsmål

Matt 15,21-28

2. Prøv et øjeblik at sætte jer i den kana'anæiske kvindes sted.

Hvilke følelser får hende til at trygle Jesus om hjælp?

Hvad mon der sker i hende, da Jesus reagerer med et klart afslag?

Hvorfor opgiver hun ikke?

I hvilket omfang sømmer det sig at forhandle med Gud, når det drejer sig om problemer (som fx sygdom)?

Mark 14,3-9

3. Kvinden og Jesus gav hver især udtryk for deres respekt og taknemmelighed.

Hvorfor er næstekærlighed, som Jesus står for, kun mulig i relationer båret af respekt?

Rom 15,7
Ef 4,32

4. Gud tager imod os, som vi er – uden betingelser.

Er det virkelig rigtigt? Begrund jeres svar.

Hvad er det, der gør det så vanskeligt for os at acceptere hinanden betingelsesløst?

Afsluttende
spørgsmål

5. Vores holdning forandrer vores relationer.

Hvordan kan vi ændre vores holdning?

Smågrupper – levende celler i menighedsarbejdet

"De holdt fast ved apostlenes lære og fællesskabet, ved brødets brydelse og ved bønnerne" (ApG 2,42)

Hovedtanke

I en overskuelig gruppe, hvor enhver har sin plads og sin opgave i fællesskabet, er der grobund for levende tro.

Introduktion

En uvurderlig del af menighedslivet foregår i private hjem, hvor man samles i smågrupper af en overskuelig størrelse. Her kan man ikke gemme sig på bagerste bænk. Ingen bliver overset eller ignoreret. Her er der mulighed for at skabe en tryk atmosfære. Det er godt for fællesskabet. Deltagerne interesserer sig for hinanden og har mulighed for at yde hinanden sjælesorg. Det er et godt grundlag for åndelig vækst. Ved at udveksle synspunkter udfordres troen til at få en praktisk relevans. På den måde kan der slås bro mellem teoretisk viden og hverdagslivet, mellem menighedslivet og dagliglivet.

I disse smågrupper kan den enkelte prøve sig selv af ved at påtage sig forskellige opgaver. Gaver/evner til gavn for næsten opdages og bruges. Parallelt med bibelstudiet vil der i den kommende uge blive præsenteret forskellige modeller for, hvordan der kan arbejdes i smågrupper. Listen er ikke udtømmende. Her nævnes blot nogle eksempler, der kan give et billede af de mangfoldige muligheder.

"Einfach Leben teilen – in kleinen Gruppen"

Fordringsløst dele livet – i små grupper

(Andreas Pfeifer)

https://gemeinde-bauen.adventist.eu/uploaded_assets/264580

Lagt an på fællesskab

1 Mos 1,1.2.26

Hvilken opgave udspringer af gudsbilled-ligheden?

Hvad kan smågrupper lære med udgangspunkt i Guds væsen?

Baggrund

Gud har fællesskab per se, dvs. i sig selv. Det bliver på enestående vis synligt i både skabelsen og opstandelsen, hvordan Fader, Søn og Helligånd virker sammen (Joh 10,17-18; Rom 8,11). Gud skabte mennesket i sit billede som et væsen, der er i stand til at dyrke relationer. Han skabte dem som mand og kvinde. "Selv om den (ægteskabelige) relation mellem mand og kvinde selvfølgelig er noget særligt, udtrykker denne form for kærlighed dog Guds plan for alle mellemmenneskelige relationer. Vi er skabt til at leve i et kærligt forhold til Gud og vores medmennesker." Mennesket er ikke skabt til at være alene, men til at indgå i sunde fællesskaber. Deraf følger en særlig opgave i forhold til naturen og medmennesket.

Til fordybelse

Ligesom Gud, der har fællesskab i sig selv, arbejder målrettet på at fuldende frelsesplanen, bliver der også i smågrupperne forenet nogle kræfter, der når mennesker med det frelsende budskab.

Til anvendelse

1. Smågruppe med fokus på bøn

Enhver bedegruppe er et pulserende hjerte i menigheden. Deltagerne bringer i fællesskab menighedens anliggender eller personlige bønner frem for Gud. En speciel måde at gøre det på er den såkaldte "United Prayer" (fællesskabsbøn). Den, der leder igennem bønningen, benytter sig af fire led: lovprisning, bekendelse, forbøn og tak. Alle kan bidrage med få ord en eller flere gange eller deltage i stille bøn til hvert af disse punkter.

Til eftertanke

"Vær udholdende i bøn, våg med bøn og tak" (Kol 4,2).

Aflastning ved hjælp af opgavefordeling

2 Mos 18,21-26

Hvordan aflaster Jetros forslag Moses?

Gudsfrygt, pålidelighed og ubestikkelighed – hvorfor er disse egenskaber så vigtige for at kunne tjene?

Baggrund

På visse fastsatte dage kommer folket til Moses med to hovedanliggender: Han skal dømme i retsstridigheder og komme med gode råd til den personlige livsførelse. Det koster både tid og kræfter. Jetro ser, hvordan Moses slider for folket Israels skyld, og at det er ved at tære på hans ressourcer. Han giver sin svigersøn det råd, at han skal lave en opgavefordeling og foretage en målrettet uddelegering til folk, der kan påtage sig visse opgaver.

De, der får betroet opgaver, skal være gudfrygtige, pålidelige og ubestikkelige. Selve organisationsstrukturen – at den enkelte får ansvar for henholdsvis 1000, 100, 50 eller ti personer – øger sandsynligheden for, at alle bliver set og får de svar, som de har brug for i deres personlige liv. Dermed får Moses igen mere overskud til at kunne bringe folkets anliggender frem for Gud og viderebringe Guds budskaber til folket.

Til anvendelse

2. Smågruppe med fokus på læsning af Bibelen

Efter velkomsten stilles der et spørgsmål som "isbryder". Derefter følger bibelstudium og bøn. Bibelstudiet kan foregå som gennemgang af enkelte kapitler i en af Bibelens bøger eller med udgangspunkt i et tema. Ledelsen eller ordstyrerskabet kan gå på omgang. For at aflaste den enkelte kan man skiftes til at lægge hus til.

Til eftertanke

"Gå da frit enhver til sit og stole på Guds nåde. Da får vi lyst og lykke til at gøre gavn, som Gud det vil, på allerbedste måde."

Hvor kan jeg tage et (med)ansvar? Hvilke opgaver har jeg tiltro til, at jeg kan løse? Hvad har andre tillid til, at jeg kan? Hvor ønsker Gud, at jeg skal prøve noget nyt?

Fælles om at være noget for andre

1 Kor 12,12-25

Hvordan kan den enkeltes samarbejdsvilje bidrage til helheden og aflaste andre?

Baggrund

Ved at benytte det sigende billede med det menneskelige legeme viser Paulus, at menighedsarbejde – ligesom samliv i almindelighed – er afhængigt af, at man supplerer hinanden og tilsammen dækker forskellige arbejdsopgaver. Ingen bør udelukke sig selv (v. 15-16), og ingen bør holdes udenfor. Misundelse, arrogance og overdreven selvtilidid forhindrer et godt samarbejde. Enhver kan bidrage til helheden med de gaver, vedkommende har fået af Gud.

Til fordybelse

"Personligt arbejde kan gøre mere godt end de mere omfattende mødeserier, hvis de mangler personlig indsats ... men hvis vi kun kan have en del gjort, så lad det være det individuelle arbejde med at åbne Skrifterne i hjemmene, komme med personlige appeller og tale fortroligt med medlemmer af familien, ikke om ting af mindre betydning, men om de store temaer om frelsen" (Ellen White, *Im Dienst für Christus*, Lüneburg 2004, 153; Review and Herald, March 13, 1888, par. 9).

Til anvendelse

3. Smågruppe med fokus på discipelskab

Her er der tale om en afgrænset gruppe, der mødes i hjemmene. Formålet er at gøre deltagerne i stand til på længere sigt selv at kunne oprette smågrupper. Møderne er begrænset til at vare 90 minutter og indeholder fire fokuspunkter: fællesskab (20 minutter), bibelstudium (30 minutter), missionsimpuls (20 minutter) og fælles bøn (20 minutter). Konceptet er lagt an på knopskydning. Ansvar for gennemførelsen af de forskellige punkter skifter deltagerne imellem. Mødernes formål er, at deltagerne vokser åndeligt. Sideløbende er det målet også at være noget for andre. (For mere information på engelsk om denne form for gruppe se: <http://www.discipleshipcourse.org>).

Husmenigheden i Filippi

ApG 16,11-15.40

Hvad gjorde Lydia modtagelig for evangeliet?

Hvordan kan hjem blive til åndelige centre?

Baggrund

Om sabbatten går Paulus og hans ledsagere til Gangites-floden, der befinder sig to kilometer fra byportene. De forventer at finde jøder i færd med at bede, da floden er velegnet til renselsesritualer. Der forefindes ikke nogen synagoge, ej heller en gudstjenesteforsamling, for det er et jødisk krav, for det ville efter jødisk forskrift kræve mindst ti mænds tilstedeværelse. Da apostlene bekender Kristus for de tilstedeværende kvinder, lytter Lydia opmærksomt, og Gud åbner hendes hjerte. Hun lader sig døbe sammen med sin husstand.

Lydia lægger hus til den første (hus)menighed på europæisk jord. Efter sin dåb nøder hun Paulus og hans ledsagere til at blive og være hendes gæst. Paulus, der faktisk hellere vil sørge for sit eget underhold, går kun tøvende ind på det.

Filippi er, så vidt vi ved, den eneste menighed, der får lov til at give Paulus husly (ifølge WStB, NT, bind 3, 295).

Til fordybelse

"Hvor meget kan vi høre uden at 'høre', uden at 'være opmærksomme', uden at fatte, hvad der bliver sagt, og hvad det betyder for os. At kunne høre og forstå er virkelig en nådens gave" (samme). Man kan tænke på en dør (sml. Åb 3,8-9; 2 Kor 2,12). Denne dør er det kun Gud, der kan åbne. Mennesket kan intet andet gøre end at bede om det.

Det er ikke smågruppernes koncept, der er hemmeligheden bag menighedens vækst. Når vi beskæftiger os med Gud, studerer hans ord og beder sammen, beder vi om og forventer, at han virker i og gennem os.

Til anvendelse

4. Smågruppe – en minigruppe med mulighed for knopskydning

En minigruppe består af to til fire personer. Kommer den op over fire personer, kan den deles. Man mødes regelmæssigt, enten personligt eller via digitale medier. Man spørger ind til hinandens velbefindende, taler lidt om et stykke fra Bibelen og beder sammen.

Husmenigheder i Korinth

ApG 18,1-8

Er skiftet fra det sakrale til det profane rum en gevinst eller et tab for den unge menighed?

Baggrund

Paulus får logi hos Aquila og Priscilla. Sammen med dem udøver han sit håndværk som teltmager. På den måde forsørger han sig selv og finder en base, der bliver udgangspunkt for mødet med andre.

"Basis for denne husmenigheds missionsarbejde var sammensmeltningen af familie, arbejde og menighed. Husmenigheden var en livsstil for dette ægtepar. Uanset hvor de flyttede hen, dannede de en husmenighed. Hvert medlem deltog med sine gaver/evner" (Winfried und Renate Noack, Gemeinde mit Zukunft, Hamburg 1984, 128).

I første omgang prædikede Paulus evangeliet i synagogerne. Senere mødtes man i Titius Justus' hus, der stødte op til synagogen. Også Krispus omvender sig sammen med hele sin husstand. Således etableredes hele to nye husmenigheder i Korinth.

Til fordybelse

"Inde i selve huset var der højst plads til 20 mennesker, i atriumgården kunne der måske være 40. Når menigheden voksede, var den nødt til at splitte sig op og danne nye grupper i andre hjem. Nogle af hemmelighederne bag tilvæksten i urmenigheden var altså fællesskabet og gruppernes begrænsede størrelse" (samme).

Til anvendelse

5. Smågruppe med fokus på sjælesorg – CARE

C-A-R-E står for Christ's Attitude Reflected in Everyone (Kristi indstilling genspejlet i alle)

En CARE-gruppe er en åben husgruppe med 8-12 deltagere. Efter at man har spist sammen og talt om hverdagsemner, er der lovsang, bibelstudium og bøn, hvorefter der tages et gruppebillede og tales om lidt af hvert. Gruppen ledes af mindst to personer, der påtager sig ledelses- og sjælesorgsfunktioner og målrettet inviterer gæster. Disse grupper har adgang til uddannelse og vejledning. (For yderligere inspiration og information på engelsk se: <https://mycaregroup.com/en>)

At møde anfægtelser med frimodighed

ApG 4,23-31

Hvilken effekt har bøn, som man er fælles om?

Baggrund

En mand bliver helbredt (ApG 3,6-8). Folket undrer sig. Peter og Johannes forklarer underet i en prædiken. De bliver stillet for Rådet og truet. Senere beder de sammen med deres trosfæller. De får svar fra Gud. Jordskælvet er et tydeligt tegn på hans kraft og nærvær. Den egentlige kraft viser sig dog i Helligåndens udgyldelse. Alle tilstedeværende bliver fyldt med den. Deres vidnesbyrd får vægt, og der sker flere undere.

Til fordybelse

"En sådan bøn bliver hørt! Al virkelig bøn bevæger Gud. Og hans hånd bevæger nu dette 'sted, hvor de var forsamlet' som tegn på bønghørelse. Heller ikke her er tegnet det vigtigste, men derimod dette: 'de blev alle fyldt af Helligånden, og de forkyndte Guds ord med frimodighed'. Helligånden er udgydt og bor nu i den troende menighed (1 Kor 3,16) ... 'alle' forkyndte Guds ord. Ved hjælp af bønner bliver taleforbuddet gennembrudt for en ny, bred strøm af forkyndelse" (WStB, NT, Band 3, 103f).

Til anvendelse

Lad os bevidst forvente Guds nærvær og Helligåndens virke, når vi samles i menigheden eller i smågrupper.

Resumé

Smågrupper: Den kraftsløse tanker op i gruppen. Deltagerne styrker hinanden, bærer hinandens byrder og deler hinandens glæder. Alle deltager aktivt for at nå det fælles mål: at vise andre vejen til Gud og følges med dem.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende spørgsmål	1. Ser I et behov for at arbejde i husgrupper eller smågrupper i menigheden? Hvad sætter I pris på ved at arbejde på den måde?
Supplerende spørgsmål	2. Hvis opgave er det at etablere smågrupper og vejlede dem?
2 Mos 18,21-26	3. Hvordan vurderede Jetro situationen? Hvad kan vi lære af hans råd? I hvor høj grad gør vi brug af dette princip? Hvordan kan vi aflaste "Tordenskjolds soldater"?
ApG 16,11-15	4. Hvordan samarbejder Gud og mennesker om evangeliet?
1 Kor 12,12-25	5. Hvilke ressourcer frigøres, når legemet ikke længere blot er optaget af sig selv? Hvilke gaver/evner ser I i menigheden, og hvordan kan de udnyttes bedre?
Uddybende spørgsmål	6. Hvilken type smågruppe kan du bedst identificere dig med? Hvad skal der til, for at I ville oprette en husgruppe eller eventuelt være med i en?

Prædik om Jesus og ikke om hvad som helst

"Dette har jeg skrevet til jer, der tror på Guds søns navn, for at I skal vide, at I har evigt liv" (1 Joh 5,13).

Hovedtanke

Budskabet om Jesus Kristus er det centrale i kristen forkyndelse.

Introduktion

I forbindelse med en større hoveddrengeøring i en af vores kirker faldt nogle unge mennesker over en kasse med omhyggeligt sorteret indhold. De åbnede den forsigtigt og så, at den var fyldt med gamle lysbilleder. Ved nærmere eftersyn viste det sig at være billeder af fantasifulde dyreskikkelser, tidslinjer, tabeller med årstal, statuer og en kvinde i en påfaldende klædning. Det var altså lysbilleder fra menighedens fordums evangeliske mødeserier. Hvad mon den næste generation finder i de kasser, vi efterlader os?

Som Jesu efterfølgere er vi kaldet til at forkynde det glade budskab om frelsen i Kristus for alle mennesker. Hvad er vores fokuspunkt i den forbindelse? Hvad er det centrale, og hvad er kernebudskabet i vores forkyndelse?

Pastor Wilhelm Busch, en utrættelig forkynder [medlem af Bekenende Kirche under nazismen], skrev i sin bog "Jesus predigen – nicht irgendwas": "Vi har ikke fået til opgave at sprede vores budskab. Vi skal forkynde Guds budskab. Her går vi og klippe-klistrer i Bibelen og sætter tilfældige ting sammen til en eller anden sandhed for til sidst frimodigt at påstå, at dette er det sande budskab. Men ved hjælp af denne manipulation er Guds budskab, uden at vi opdager det, blevet til 'vores' budskab" (W. Busch, Wilhelm-Busch-Bibliothek, Bd. 8, Aussaats-Verlag 2006, 65).

"Og der er ikke frelse i nogen anden, ja, der er ikke givet mennesker noget andet navn under himlen, som vi kan blive frelst ved" (ApG 4,12).

”Den store kærlighed, han elskede os med”

Ef 2,1-10

Hvordan beskrives Guds handlen og indstilling til mennesker i disse vers?

Baggrund

Al tale om Gud udspringer af en erfaring – frelsens erfaring. ”Alle kristne – uanset deres herkomst – var, inden de blev frelst ved Kristus, forfaldne til ulydighed mod Guds vilje. Et liv i synd, det vil sige et liv skilt fra Gud, medfører døden. Gud kommer med sin nåde ind i menneskets naturgivne, dødsdømte eksistens. I sin store kærlighed optager han menneskene i sit fællesskab ved hjælp af Kristus og giver dem på den måde et nyt liv. Det overraskende udsagn, at de kristne er sat med ham i himlen, i Kristus Jesus (v. 6), siger noget om, hvor deres åndelige hjem er, nemlig i fællesskabet hos Gud” (Stuttgarter Erklärungs Bibel (SEB) 1741).

Til fordybelse

Der findes kun få udsagn, der kan bevare deres smittende begejstring i flere tusind år. Men ordene i dette kapitel, især vers 4-7, har ikke mistet deres styrke. Man kan stadig efter alle disse år fornemme Paulus’ glæde og begejstring over sin erfaring med Gud, hvis barmhjertighed og kærlighed har gjort et stort indtryk på ham. Denne vidunderlige erfaring vil han helst dele med alle mennesker. For med Jesus Kristus vil alle kunne opleve en grundlæggende forandring i deres liv.

Til eftertanke

”For af den nåde er I frelst ved tro. Og det skyldes ikke jer selv, gaven er Guds” (Ef 2,8).

"Jeg er hans vidne"

ApG 26,1-23

Hvad gør Paulus i sin forsvarstale tilhørerne opmærksom på?

Baggrund

Efter sin omvendelse brugte Paulus hele sit liv på at sprede evangeliet blandt de forskellige folkeslag. Utrætteligt forkyndte han den opstandne Kristus, først for jøderne og derefter især for den ikke-jødiske befolkning. Han foretog flere rejser til egnene øst for Middelhavet og grundlagde dér adskillige menigheder. I den anledning stødte han ikke kun på velvilje og accept, tværtimod. Han blev dagligt mødt med afvisning, forfølgelse, fjendtlighed, pisk og stening. Flere gange sad han i fangenskab. Under sit sidste ophold i Jerusalem blev han på ny angrebet af fanatiske jøder og efterfølgende af romerske vagter sat i beskyttelsesarrest. Men selv som fange udnyttede han enhver anledning, han fik, til at aflægge vidnesbyrd om Jesus Kristus.

Paulus er ikke mest optaget af sine egne lidelser. Han holder ikke kun på sin ret og er slet ikke ude på hævn. Han glæder sig derimod over at have lejlighed til at forkynde den opstandne Kristus, selv under fangenskab. Han råber uden omsvøb til den romerske statholder, den jødiske konge og hele deres følge: "Om det er lige ved eller langt fra, så ville jeg ønske til Gud, at ikke blot du, men alle, som hører mig i dag, fik det som jeg" (26,29) – nemlig ville blive en modig Kristus-forkynder.

Til eftertanke

"Efter at de havde givet dem mange piskeslag, satte de dem i fængsel og gav fangevogteren ordre til at bevogte dem sikkert. Da han havde fået den ordre, satte han dem i det inderste fangehul og spændte deres fødder fast i blokken. Ved midnatstid sad Paulus og Silas og bad og sang lovsange til Gud, og fangerne lyttede" (ApG 16,23-25).

Hvad kan selv i svære tider få mig til at prise Gud og vidne om ham?

"Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret"

1 Joh 4,7-11; 5,1-5

Hvordan beskriver Johannes de forandringer, der sker i et menneskes liv, når det kommer til tro på Gud?

Baggrund

Johannes og Jakob, Zebedæus' sønner, blev kaldt "Tordensønner" (Mark 3,17). Deres temperament kom til udtryk, da Jesus og hans disciple rejste gennem Samaria. Da de prøvede at finde en overnatningsmulighed, stødte de på modstand. De blev forment adgang til selv de mest beskedne logier. Johannes og Jakob foreslog en radikal løsning på problemet: "Herre, vil du have, at vi skal sige, at der skal falde ild ned fra himlen og fortære dem?" (Luk 9,54). Men Jesus satte dem på plads. Hans vej var kærlighedens, ikke voldens.

Erfaringerne med Jesu kærlighed forvandlede i løbet af årene impulsivitet og vrede til venlighed og godhed. I Johannes' Første Brev er ordet kærlighed brugt næsten 40 gange, i forskellige afledninger endda 50 gange.

Til fordybelse

"Udøvelse af magt er i modstrid med principperne for Guds herredømme. Gud ønsker kun kærlighedens tjeneste, og kærlighed kann ikke fremtvinges, den kann ikke vindes ved magt eller autoritet. Kærlighed kan kun vækkes med kærlighed" (Ellen White, *Jesu Liv*, Dansk Bogforlag 2013, s. 14).

Til anvendelse

Når vi har overgivet os til Kristus, vil hans kærlighed til os stråle fra os til andre. Kristenhedens største vidnesbyrd er et forandret liv. Det betyder ikke, at vi holder op med at begå fejl. Men det betyder, at Kristi kærlighed fylder os, og at vi er til velsignelse for menneskene omkring os.

"... alt det, Herren har gjort mod dig"

Mark 5,18-20

Hvilken opgave fik den helbredte af Jesus?

Baggrund

Markus beretter om Jesu møde med den besatte i gerasenernes land, der levede i gravhuler. Han var ustyrlig og jog en skræk i livet på folk. Jesus befrier ham og helbreder ham. Han får lov at opleve Guds magt og velvilje på egen krop.

Jesus havde opfordret mange mennesker til at følge ham, men til denne mand sagde han: "Gå hjem til dine egne og fortæl dem om alt det, Herren har gjort mod dig, og at han har forbarmet sig over dig" (v. 19).

Apostlene, som Jesus udsendte, var mennesker, der i mødet med ham havde erfaret noget, der ændrede deres liv for bestandigt.

Til anvendelse

Intet taler mere overbevisende om evangeliets magt end et forandret liv. At aflægge vidnesbyrd vil sige at delagtiggøre andre i, hvad Jesus betyder for os, og hvad han har gjort for os. Det gælder ikke om at bevise, at det, som vi tror på, er det rigtige, og det, som andre tror på, er forkert. Når vores vidnesbyrd kommer fra et hjerte, der er blevet forvandlet af hans nåde, overvældet af hans barmhjertighed og fascineret af hans kærlighed, så prædiker vi Jesus!

Til eftertanke

"Jeg kan ikke tie med det, du har gjort.
Og når jeg tænker på, hvor højt du elsker mig,
og hvad jeg skylder dig, så jubler mit hjerte.
eg kan ikke lade være med at synge.
Jeg kan ikke lade være med at fortælle om dig.
Jeg kan ikke lade være med at prise dig alle mine dage"
(Albert Frey).

”Lad os holde fast ved bekendelsen”

Hebr 10,19-25

Hvilken betydning har det at vidne om Jesus i menigheden?

Hebræerbrevets forfatter fortæller om Jesus som vores ypperstepræst (kap. 7-10) og konkluderer derefter, hvilken praktisk betydning det har for den kristne menighed. Ved Jesu blod, som de troende er blevet stænket med, og hvormed de er blevet rensset fra synd, har menigheden fået adgang til Gud. Efter alt det, Jesus har gjort, bør menigheden ikke nøle. Da vejen til Gud er åben, bør vi ikke holde os tilbage, men derimod træde frem for Gud med frimodighed og gribe den nye mulighed, som Kristus har åbnet for os.

Det betyder så også, at vi i vores livsførelse bør holde fast ved den bekendelse, vi aflagde ved dåben, uden at tvivle på den. Det gælder om at modstå fristelsen til at blive sløv og til at holde sig væk fra menigheden. Netop fællesskabet i menigheden bør være til gensidig opmuntring for sammen at kunne bestå på dagen, hvor Jesus kommer igen (ifølge SEB 1818).

Til anvendelse

Hvis vi ikke selv ejer frelsesvished i Jesus, er det heller ikke muligt at vidne om den på en troværdig måde. Der findes en del oprigtige og samvittighedsfulde kristne, der lever i en tilstand af stadig usikkerhed og gang på gang spørger sig selv, om de er gode nok til at blive frelst. Men Jesus ønsker, at enhver skal kunne glæde sig over frelsen, som han så beredvilligt tilbyder. Han længes efter, at vi personligt erfarer, hvad det betyder at være retfærdiggjort ved hans nåde og slippe for syndens dom.

Når vi har modtaget Kristus i tro, og han lever i os ved Helligånden, har vi allerede fået det evige livs gave her og nu.

At ”prædike” Jesus betyder at dele den nåde med andre, som Kristus har skænket os.

"Kristus lever i mig"

Gal 2,20

Hvordan skal dette udsagn forstås?

Baggrund

Det, at den troende, korsfæstet med Kristus, er død for loven, gør ham i stand til at leve et frit liv med og for Gud (v. 19). Det er ikke længere det "jeg", som var på afveje, der styrer den troende, men Kristus er nu blevet fokuspunkt for hans vilje. Så længe han dog stadig lever på den menneskelige eksistens' betingelser, leves dette nye liv kun i troen på Jesus Kristus. Vi ser ham ikke endnu, men lever i et fast håb om fuldendelsen.

Til fordybelse

Jesus har kaldet mennesker til efterfølgelse og aldrig lagt skjul på alvor i det. "Hvis nogen vil følge efter mig, skal han fornægte sig selv og daglig tage sit kors op og følge mig" (Luk 9,23). At fornægte sig selv vil sige at opgive sig selv og sine ønsker. "Det, Jesus altså forventer af enhver, er, at man gør sig helt og aldeles fri af sig selv, en frihed, som den har, der er parat til at dø og til fuldstændigt at give slip på sig selv. Det kan kun ske, når Jesus og evangeliet, altså forkyndelsen af ham, bliver så stort og så vigtigt, at alt andet blegner ved siden af det" (SEB 1474).

Til eftertanke

Vidnesbyrd, der har en livsforvandlerende effekt på andre, er fokuseret på det, som Jesus har gjort for os, og ikke på det, som vi har måttet give afkald på for hans skyld. De er fokuseret på hans offer, ikke på vores. Kristus beder os aldrig om at opgive noget, der ville være til vores eget bedste.

Resumé

Som kristne har vi en personlig historie at fortælle, en historie om, hvordan Jesus har forandret vores liv, og hvad han har gjort for os.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende
spørgsmål

1. I centrum for den kristne tro står en person – Jesus Kristus.

Hvad betyder det for jeres personlige vidnesbyrd og for menighedens forkyndelse?

Ef 2,1-10

2. Hvordan vidner denne tekst om Jesus Kristus?

Hvilken indvirkning har troen på livet?

1 Joh 4,7-11; 5,1-5

3. Hvordan ser et liv i kærlighed ud, helt konkret?

Mark 5,18-20

4. Hvor vigtigt er det personlige vidnesbyrd for jer?

Hvor nemt eller svært er det for jer at tale om Jesus i jeres personlige omgangskreds?

Hebr 10,19-25

5. **Hvad betyder det for den enkelte og for menigheden, at der nu er fri adgang til Gud?**

Afsluttende
spørgsmål

6. "Vi skal prædike Jesus – ikke hvad som helst" (W. Busch).

Hvad tager du med dig fra samtalen i dag?

At formidle sandheden til nutiden

"Derfor vil jeg til stadighed minde jer om dette, selv om I godt ved det og står fast i den sandhed, som er hos jer" (2 Pet 1,12).

Hovedtanke

Sandheden til nutiden er ikke ny, men alligevel højaktuel. Den gælder alle mennesker uden undtagelse.

Introduktion

"Ikke, at vi allerede ved alting eller ser alting klarere, at vi er klogere end folk omkring os.

Ikke, at vi for længst står hævet over enhver tvivl. Nej, hvad vi har at sige, er noget helt andet og meget mere.

Ikke, at vores kærlighed får alt andet til at blegne, ikke, at ingen af os står i fare for at snuble, eller at vi er bedre end alle andre mennesker i verden. Nej, vi er ikke bedre, men vi har det bedre.

Ikke, at vi som de første er ankommet til himlen, ikke, at vi er vejen og døren til Gud, ikke, at nogen bør følge os eller tjene os. Nej, hvis nogen bør tjene og hjælpe, så er det os.

At Jesus er den herre, der drager os til sig på trods af tvivl, svagheder og spørgsmål. At han kalder enhver og har omsorg for alle – det er, hvad vi bør fortælle" (Manfred Siebald, *Leben aus der Quelle*, 104).

"Til alle, der tager imod Jesus, taler korset fra Golgata: Se værdien af ethvert menneske. 'Gå ud i al verden og prædik evangeliet for hele skabningen' (Mark 16,15). Intet skal hindre dette arbejde ... Den kærlighed, som Jesus har vist mennesker gennem sit offer for deres frelse, vil drive hans tilhængere. Kristus antager med glæde alle, der overgiver sig til ham ... Tal om det, bed om det, syng om det, fyld verden med budskabet om hans sandhed" (Ellen White, *Counsels for the Church*, 58f).

Styrket i sandheden

2 Pet 1

Studér v. 12 ud fra hele kapitlets sammenhæng. Benyt forskellige oversættelser. Hvad mener forfatteren med "den sandhed, som er hos jer"?

Baggrund

I sit pastoralbrev "til dem, der ved vor Guds og frelsers, Jesu Kristi, retfærdighed har fået den samme dyrebare tro som vi" (v. 1) er det apostlens anliggende at styrke de kristne i troen og hjælpe til, at de bevarer håbet om opfyldelsen af de "store, dyrebare løfter" (v. 4) – nemlig håbet om "nye himle og en ny jord" (3,13) – levende og i frisk erindring.

V. 12 beskriver troens indhold som den sandhed, der er til stede hos jer (ordret). Med andre ord: Det er evangeliets sandhed, som de allerede kender, fordi den er blevet forkyndt for dem af apostlene (3,1-2). Denne sandhed skal de holde fast ved også efter apostlenes død (v. 14-15; sml. 3,2).

Til fordybelse

Det kristne fremtidshåb bygger blandt andet på den kendsgerning, at de gammeltestamentlige profeters løfter vedrørende Messias' komme er blevet opfyldt i Jesus Kristus. På Forklarelsens Bjerg viste Jesus sig i sin herlighed (v. 16-18; sml. Matt 17,1-9 og paralleller). Desuden bygger håbet på de profetiske forudsigelser vedrørende "døren til det evige rige" (v. 11), der viser de troende vejen som en lampe i mørket (v. 19-20).

På den ene side betegner udtrykkene *tro* og *sandhed* i Bibelen det personlige forhold mellem mennesker og Gud, som viser sig i *tillid* og *pålidelighed*. Men samtidig har udtrykkene en indholdsmæssig bestanddel, der angiver årsagen til denne tillid og troværdighed: *erkendelsen* af Gud/Kristus og hans frelsergerning (1.2.3.5.8; 3,18).

Til eftertanke

Hvad er blevet værdifuldt og dyrebart for mig i min tro (v. 1)?

EKSKURS

"Den nærværende sandhed"

Historisk set

I begyndelsen var dette udtryk for adventister betegnelsen for bibelske profetier, som gik i opfyldelse for øjnene af dem, som tydede samtiden og var aktuelle og væsentlige. I forbindelse med adventismens nye fokus på Kristi retfærdighed i 1880'erne, benyttedes udtrykket også for at betegne hele evangeliet, som indbefatter såvel grundlæggende kristne sandheder som adventistisk særstof. Under alle omstændigheder var den nærværende sandhed aktuel, uanset om den blev forstået som apokalyptisk tyding af tidens tegn eller som kulturrelevant hhv. kulturkritisk budskab i tiden.

Teologisk set

Sandheden til nutiden er en *relevant* sandhed. Den er højaktuel og af stor betydning for nutidens kultur og samfund, som vi er en del af.

Sandheden til nutiden er en *livsvigtig* sandhed. Den gør en stor forskel i såvel den enkeltes liv (mening, livsstil) som i samfundet som helhed. Hvis man ignorerer den, kan det få drastiske konsekvenser for både det nuværende og det evige liv.

Sandheden til nutiden er en *eviggyldig* sandhed. Den udspringer af guddommelig åbenbaring og ikke af menneskelig visdom. Den er ikke en moderne opfindelse, men forankret i Skriften. Den er ikke uvæsentlig, tværtimod.

Sandheden til vores tid er ikke en uforanderlig ting, der kan konserveres én gang for alle. Erkendelse øges, fornyes og viser sit værd ved at blive givet videre. Derfor må menigheden til stadighed spørge ind til menneskers egentlige behov og finde relevante, evangeliske svar.

Sandheden til vores tid kan ikke ignoreres uden konsekvenser. Det kunne føre til, at menigheden mister substans og realitetssans. Derfor må menigheden til stadighed søge den nærværende sandhed, finde den og vidne om den i ord og gerning, i prædikener og livsførelse.

Sandheden til vores tid kan ikke erstattes af noget andet. Der findes ikke nogen ligeværdig erstatning for den. Hverken menigheden eller verden kan undvære den. Derfor må menigheden stå fast i den sandhed, den har fundet, og vokse i den.

Iflg. Rolf J. Pöhler, "Wahrheit für heute", *AdventEcho*, April 2006, 12).

Hvad det til syvende og sidst kommer an på

Præd 12,13-14
1 Kor 6,19-20

**Hvad anser Prædikerens for at være "enden på sagen"? [1948-overs.]
Hvordan kan troende "ære Gud" i hverdagen?**

Baggrund

Oldtidens visdomslitteratur beskæftiger sig med tidligere generationers livserfaringer og gengiver dem i fortættet form som indsigter og gode råd, for at de kan være til gavn for kommende generationer. Det samme gælder for Ordsprogenes Bog og Prædikerens Bog i Det Gamle Testamente.

Prædikerens Salomo beskæftiger sig udførligt med 1) tilværelsens tomhed, 2) forholdet mellem livslyst og guds frygt, 3) visdom i tilværelsen og 4) livets korthed. Ved afslutningen af sine praktisk-filosofiske overvejelser udtrykker han sin konklusion ved hjælp af nogle få sætninger (v. 13-14).

For Prædikerens er guds frygten den vigtigste livsindstilling. Den kommer til udtryk ved at gøre Guds vilje. Mennesket er ansvarlig for sine handlinger over for Gud. Det gælder ikke bare for de fromme, men for *alle mennesker*. I *regnskabet's time* vil det vise sig, om ens liv har været vellykket.

Til fordybelse

Den, der viser Gud ære, vil også værdsætte sig selv. For Gud vil bo i os som i et tempel. Som vores skaber opfatter han os som sin ejendom. Som vores frelser har han betalt en høj pris for os. Deraf følger: "Ær derfor Gud med jeres legeme!" (1 Kor 6,20).

Til anvendelse

I et samfund, der forlanger "brød og cirkus", og hvis medier uafbrudt leverer "sex and crime", udgør kristne en vigtig modpol. Deres værdibaserede og fremtidsorienterede livsstil er et tiltrækkende alternativ til det nydelsessyge forbrugersamfund, der ikke føler sig ansvarlig over for nogen overordnet autoritet.

Et evigt evangelium

Rom 1,16-17;
2,16
Åb 14,6-11

Hvad menes med det "evige" evangelium?

I hvilket forhold står det til det evangelium, som Jesus og apostlene prædikede efter opstandelsen?

Baggrund

Mens forkyndelsen af evangeliet om "Guds rige" hos Matthæus, Markus og Lukas betyder, at Riget er *komet nær* med Jesus af Nazareth (Matt 4,23; Mark 1,14-15; Luk 8,1 m.fl.), fokuserer Paulus – foruden på den allerede skænkede retfærdighed ved troen på Jesus Kristus (Rom 1,16-17) – også på den kommende dom (Rom 2,16). Den *fuldender* Guds frelsesplan, idet hans herredømme genoprettes og anerkendes i hele verden.

Johannes' Åbenbaring forudsætter kendskab til Jesu frelsergerning på korset og Guds riges eksistens (1,5; 5,6.9; 12,10) og retter blikket mod de afgørende, afsluttende begivenheder i den store strid: Babylons og den sataniske treenigheds endeligt samt det ny Jerusalem, de frelstes evige hjem (kap. 21ff).

Til fordybelse

Ordet 'evangelium' forekommer kun én gang i Johannes' Åbenbaring, og det er med ubestemt artikel i 14,6: "et evigt (det vil sige eviggyl-digt) evangelium". Sammenhængen i kapitlet gør det klart, hvad der menes: *dommens time*, henholdsvis jordens høst (v. 7.15), Babylons fald (v. 8-11) og de troendes endelige frelse fra døden (v. 12-13).

Til anvendelse

At domsbudskabet i virkeligheden er et frelsesbudskab ses af, at overvindelsen af babylonisk tyranni – uret, vold, forfølgelse, hovmod, gudsbespottelse – er forudsætningen for, at *de hellige* arver riget (5,10; 19,6-9; 21-22). Uden Jesu genkomst i herlighed ville evangeliets budskab om frelsen til verden være en ufuldendt symfoni. "En Kristus-tro uden forventning om hans genkomst (*parusi*) kan sammenlignes med en trappe, der ikke fører nogen steder hen, men ender i et tomrum" (Emil Brunner).

Til eftertanke

"Kom, du kære yderste dag!" (Martin Luther)

Herrens dag – 1

Luk 17,24
Åb 1,7-10;
14,14-20

Hvad henviser udtrykket "Herrens dag" til?

På hvilken måde er det en sandhed til nutiden?

Baggrund

At visionerne i Johannes' Åbenbaring især retter den trængte menigheds blik imod Kristi genkomst, fremgår allerede af de indledende vers. Bogen vil vise, "hvad der snart skal ske" (v. 1). "Se, han kommer med skyerne" (v. 7). Nogle fortolkere formoder, at også v. 10 har dette fokus, idet verset kan oversættes, så synets indhold afspejler dommens dag: "Jeg blev grebet af Ånden angående Herrens dag." Også i 6,17 ("deres vredes store dag") og 16,14 ("Gud den Almægtiges store dag") har man Jesu genkomst for øje. Den bringer den endelige befrielse!

Til fordybelse

Allerede profeterne under den gamle pagt benyttede udtrykket Herrens dag for at pege på dommen, som Herren vil holde over folket, henholdsvis alle folk (Joel 1,15; 2,1.11; 3,4; Amos 5,18-20; Sef 1,7.14-18; 2,1-3; Mal 3). Også Det Nye Testamente benytter udtrykket i den betydning (Luk 17,24; ApG 2,20; 1 Kor 1,8; 5,5; 2 Kor 1,14; Fil 1,6.10; 2,16; 1 Thess 5,2; 2 Thess 2,2; 2 Pet 3,10; Hebr 10,25). Der kan ikke være tvivl om, at Herrens dag er det ultimative tidspunkt, som verdenshistorien styrer hen imod. Den bliver det afgørende vendepunkt fra den gamle til den nye, evige æra.

Til anvendelse

Det er ikke kun Jesu menighed, der venter med længsel på befrielsens dag – der er millioner af mennesker, der længes efter en verden med fred, retfærdighed og frihed til alle, hvor der ikke længere findes uret, diktatur, udnyttelse, misbrug, tortur m.m. Først med altings genoprettelse (ApG 3,21) vil det nagende spørgsmål om Guds retfærdighed og godhed få et tilfredsstillende svar. Menneskehedens turbulente historie med dens ufatteligt mange vildfarelser og afgrunde finder endelig sin afslutning i et altomfattende shalom.

Til eftertanke

Kan jeg videregive englens budskab om dommen som et evangelium, der kan sprede mod og håb?

Herrens dag – 2

1 Mos 2,1-3
Es 58,13
Mark 2,28

Hvilket forhold er der mellem sabbatten og evangeliet?

Hvordan kan det tydeliggøres i måden at holde sabbat på?

Baggrund

Det er ikke kun den sidste dag i historien (Joh 6,39; 1992-oversættelsen siger den *yderste*), der betegnes som Herrens dag. Det gør sabbatten også, den sidste dag i skabelsen. I Esajas' Bog kalder Gud dagen for "min hellige dag" (Es 58,13). Senere kaldte Jesus sig "herre over sabbatten" (Mark 2,28).

Til fordybelse

Det er gængs bibelsk trospraksis at tilbede Skaberens. Uden sin skaberkraft og den dermed forbundne kreative lyst til at ville skabe ville Gud være overflødig. At verden skulle være opstået af sig selv, var utænkeligt for datidens mennesker – og sådan er der stadig mange, der har det.

Modsat har de moderne teorier, hvorefter verden skulle være opstået og have udviklet sig uden designer bag, ført til en erosion af troen på Gud, og det har haft enorme indirekte følger i det 20. årh. Set i det perspektiv er sabbatten et sundt og gavnligt alternativ. Tilbedelse af Skaberens er det væsentligste motiv i buddet om sabbathelligholdelse (2 Mos 20,8-11). I den anden version af de 10 bud understreges dens vidtrækkende, sociale funktion (5 Mos 5,12-15).

Til anvendelse

At praktisere sabbatshvilen ifølge Guds plan, i de 10 buds ånd og efter Jesu forbillede, vil være et synligt udtryk for evangeliet om en nådig Gud, som kærligt viser omsorg for sin skabning, befrier den fra det, der binder og fører den ind til hvilen (Hebr 4,9-11). Det guddommelige (til)bud vedrørende Herrens dag er stadig en vigtig og glædelig nyhed både for den enkelte og for samfundet. Det beriger livet og giver det dybde.

Resumé

Sandheden til nutiden peger på Gud som verdens skaber og oprettholder, frelser og fuldender.

Spørgsmål til drøftelse

Indledende spørgsmål	1. Hvilken sandhed er af den allerstørste betydning for jeres liv og måde at tænke på?
Supplerende spørgsmål	2. Hvor stor efterspørgsel er der – efter jeres vurdering – efter denne sandhed i samfundet og i verden i dag?
2 Pet 1,12	3. Læs teksten i flere forskellige oversættelser

Hvad er troens sandhed for Peter?

Hvad mener I først og fremmest følgende udtryk betyder: "Den sandhed, som er hos jer" ["sandheden, som I nu har forstået den", Bibelen på hverdagsdansk]? |
| Præd 12,13-14 | 4. Hvad var "det hele" for Prædikereren?

Hvad kommer det an på her i livet – efter jeres mening? |
| Rom 1,16-17; 2,16 | 5. Hvilket evangelium forkyndte Paulus?

Hvor aktuelt er hans budskab i dag? |
| Åb 14,6-7.12 | 6. Hvad indeholder "det evige evangelium"?

Hvilken rolle spiller Herrens dag i den forbindelse? |
| Afsluttende spørgsmål | 7. Hvad motiverer jer til hhv. afholder jer fra bevidst at videregive dette gode budskab til andre? |

"(således) sender jeg også jer"

"Jesus sagde igen til dem: »Fred være med jer! Som Faderen har udsendt mig, sender jeg også jer.« Da han havde sagt det, blæste han ånde i dem og sagde: 'Modtag Helligånden!'" (Joh 20,21-22).

Hovedtanke

Det drejer sig ikke om mig eller os som Jesu efterfølgere. Det drejer sig om Jesus selv, der virker igennem mig og os, hans efterfølgere.

Introduktion

I perioden fra 1998 til 2009 blev der årligt transmitteret en begivenhed i fjernsynet, som næsten hver gang tiltrak knap seks millioner seere. Vil det lykkes at slå verdensrekorden? Hvem skal mon sætte kædereaktionen i gang? Hvor mange brikker vælter mon i dag? Dagen efter udsendelsen var *The Domino Day* på alles læber.

I dette kvartal har vi haft fokus på spørgsmålet om, hvordan man nu til dags kan vinde mennesker for Kristus, og hvad vores opgave er i bestræbelserne på det. Menigheder spørger tit om, hvordan de kan vokse, hvad de kan gøre og hvilke metoder, der skaber de bedste resultater. Midt i alle disse overvejelser bør man dog ikke glemme ham, der har sat hele bevægelsen i gang – Jesus selv. Også den største af alle profeterne, Johannes Døber, understregede: "*Han skal blive større, jeg skal blive mindre*" (Joh 3,30). – "*Ligesom den levende Fader har udsendt mig, og jeg lever i kraft af Faderen, sådan skal også den, der spiser mig, leve i kraft af mig*" (Joh 6,57). – "*Ligesom du har udsendt mig til verden, har jeg også udsendt dem til verden*" (Joh 17,18). – "Et nyt bud giver jeg jer: *I skal elske hinanden. Som jeg har elsket jer, skal også I elske hinanden*" (Joh 13,34). – "Den, der siger, at han bliver i ham, skylder også selv at leve sådan, som han levede" (1 Joh 2,6). – "Enhver, som har dette håb til ham, *renser sig selv, ligesom han er ren*" (1 Joh 3,3). – Især Johannes' skrifter understreger gang på gang: som Jesus – således også hans efterfølgere. Udgangspunkt for enhver bestræbelse på at vinde *venner for Gud* er og bliver Jesus Kristus.

The Domino Day blev i 2009 taget af programmet på grund af økonomisk smalhals. Jesu bevægelse derimod kan ikke standses – så længe mennesker er villige til at lade sig sende af ham.

At have det samme sind som Jesus

Fil 2,5-11

Hvordan kan man beskrive Jesu sindelag?

Hvad er forskellen på at "give afkald" på noget og "give sig hen" til noget?

Baggrund

Paulus opfordrer de troende i Filippi til at have det samme sind over for hinanden, som Jesus havde. Jesus måtte igennem fornedrelse og selvpofrelse, inden han blev ophøjet over alle navne og al skabning. Han ydmygede sig selv ved at give afkald på sin himmelske herlighed og magt, ja, som en ydmyg tjener lod han sig nagle til et kors. *Derfor* ophøjede Gud ham. Der var ingen, der tvang Jesus eller pressede ham til det. Det eneste handlende subjekt i denne hymne er Kristus – han *gav sig selv* hen.

Jesus var ikke blot et overnaturligt væsen, der bare døde lige så fredeligt. Først blev han – "som havde Guds skikkelse" – "mennesker lig". Først *derefter* gav han sit liv for dem. Jesu kærlighed til (de fortabte) mennesker blev ikke først vakt eller åbenbaret på korset. Selve det, at han blev ét med menneskeheden, er et udtryk for hans kærlighed. At Jesus blev menneske, og at han døde på korset, har åbenbaret Guds væsen, ikke forandret det.

Til fordybelse

Jesu selvpofrende kærlighed er det sindelag, som hans efterfølgere er kaldede til. Når man ofrer noget, giver man afkald på noget. Man opgiver noget, som egentlig betyder noget for en. Jesus ofrede sit liv, men han *opgav* ikke sig selv. Han handlede ikke imod sin natur. Idet han *gav sig selv hen*, forblev han fuldstændig tro mod sig selv.

Til anvendelse

"Verden trænger til det samme i dag som for nitten hundrede år siden. Den trænger til en åbenbaring af Kristus ... Vi skal gøre en personlig indsats for at komme i forbindelse med mennesker ... Hvis de ser på ham, vil de komme til at ligne ham mere og mere" (Ellen White, *Vejen til et Bedre Liv*, DB 2013, s. 84-85).

Til eftertanke

"Verden ligger bag mig, korset står foran mig ... Aldrig mere tilbage. Aldrig mere tilbage" (Sadhu Sundar Singh, kristen missionær).

At følge Jesus

Matt 4,18-22

Hvilken situation var de to søskendepar i, da Jesus kaldte dem til efterfølgelse? Hvem vil Jesus gøre til menneskefiskere?

Baggrund

Jesus kaldte sine første disciple ud af deres hverdag. Når man læser Matthæusevangeliet 4,18-22, får man indtryk af, at både Jesu kald og de unge mænds beslutning om at følge ham var spontane handlinger.

Der fandtes dengang forskellige uddannelsestrin for unge mennesker: 1) at lære Toraen (de fem Mosebøger) udenad, 2) at lære de øvrige skrifter udenad og studere retorik, 3) at følge en rabbi og selv blive en rabbi. Det sidste var normalt kun de bedste af de bedste forundt (Rob Bell, "Im Staub des Rabbi laufen", Aufatmen 02/05, 6). Jesus kaldte sine første disciple til den højeste uddannelse, der kunne komme på tale for en jøde i det 1. århundrede. Han havde tiltro til mennesker – også til underprivilegerede fiskere. Han åbnede døren til et nyt liv for Peter, Andreas, Jakob og Johannes. Og de fulgte prompte.

Til fordybelse

Det er ud fra denne kendsgerning, man skal forstå, at Jesus gjorde sine disciple til menneskefiskere. En rabbi drog aldrig rundt uden elever. Jesu "elever" skal heller ikke forblive alene. De skal også kalde andre til efterfølgelse og uddanne flere elever (Matt 28,18-20).

Teksten siger tydeligt, at Jesus kaldte to brødre og to andre brødre. Andreas og Johannes præsenteres som brødre til henholdsvis Peter og Jakob. Jesus kalder ikke blot sine efterfølgere enkeltvis eller isoleret. Han gør det klart fra begyndelsen, at efterfølgelse bygger på relationer. Efterfølgelsens forpligtelse er forbundet med disciplenes tilknytning til hinanden.

Til anvendelse

Er jeg nogensinde af et menighedsmedlem/søskende i menigheden blevet opfordret til at blive "menneskefisker"? Hvilken virkning havde det på mig?

Paulus: At vidne om Jesus

ApG 9,1-6.10-20

Hvad så Gud i Saulus? Hvad så Ananias i ham?

Baggrund

Hvilken opgave gav ypperstepræsten Saulus? Hvilken opgave fik han af Gud?

Saulus oplevede på sin vej til Damaskus en radikal omvæltning. Da Jesus mødte ham, blev han blind og fik først synet igen efter tre dage. Denne erfaring gav et nyt perspektiv på situationen: De forfulgte blev til forsørgere. Menighedens fjende blev til en broder. Den, der kom som indflydelsesrig, skulle fremover vidne om Herrens navn for de indflydelsesrige. "Arbejdsgiveren" var ikke længere et menneske, men Gud selv. Og der, hvor mennesker stadig var frygtsomme, ville Gud fremover skabe mulighed for disse menneskers frelse.

Til fordybelse

Paulus gik fra at være forfølger til at være forfulgt – ligesom Gud havde forudsagt (v. 16). Under hele sin tjeneste måtte han lide under diverse anfægtelser (2 Kor 11,20-33). På trods af det opmuntrede han gang på gang de troende til at glæde sig (1 Thess 5,16). For Paulus var lidelser for Jesu skyld anledninger til at uddybe sit fællesskab med ham (Fil 3,10). Hans eget møde med Jesus motiverede ham til for enhver pris at give andre mennesker mulighed for også at opleve det samme (1 Tim 1,15; 1 Kor 9,18-22). Motivationen for at vidne kom ikke udefra med et løfte om ære og succes (Gal 1,10). Han var "tvunget" af Kristi kærlighed (2 Kor 5,14). Denne kærlighed gav ham styrke.

Til anvendelse

Gud udvælger tilsyneladende også uegnede "redskaber" som vidner. For den, der møder Jesus, vil livet ændre sig. Overbevisning om en sag udvikler sig til kærlighed til ham, *en person*. Ingen behøver at kende alle svar, når han ved, at "Jesus er Guds søn" (ApG 9,20b). Og ingen skal kunne alt, når han er Guds "udvalgte redskab" (v. 15). Enhver må og kan vidne om Jesus, som det svarer til vedkommendes personlige kald.

Til eftertanke

Hvad har Gud kaldet mig til? Hvordan viser det sig i mit liv?

Simon Peter: At herliggøre Jesus

Joh 21,15-19

Hvad skulle blive Peters opgave, når han blev gammel?

Hvordan ville hans kærlighed til Jesus komme til udtryk?

Baggrund

Peter og hans bror var de første af de tolv disciple. Peter har tilbragt særlige øjeblikke sammen med Jesus, flere end de andre disciple. Peter var vidne til, hvordan Jesus vakte et barn til live (Mark 5,37). Han så Moses og Elias og Jesu herlighed (Mark 9,2). Han oplevede, hvordan Jesus blev grebet af dødsangst (Mark 14,33), og han fulgtes med Jesus hen til ypperstepræstens palads, hvor hans mester blev forhørt (Joh 18,15). Peter var sammen med Jesus på nærmeste hold. Og alligevel fornægtede han ham (Joh 18,17.25.27).

Tre gange havde Peter i andres påhør påstået, at han ikke havde noget med Jesus at gøre. Og tre gange gav Jesus ham lejlighed til i andres påhør at give udtryk for sin kærlighed til ham. Denne kærlighed blev ikke negligeret og forblev ikke passiv, tværtimod. Han fik en ansvarsfuld opgave: "Vogt mine får!" Fordi han elskede Jesus, skulle han passe på hans får. Han fulgte sin mester hele livet – og selv under sit martyrium lovpriste han Gud (v. 19).

Til fordybelse

Jesu første spørgsmål til Peter var: "Elsker du mig mere end de andre" (v. 15)? Han sammenlignedes med de andre disciple. Peter havde allerede én gang lagt afstand til gruppen (Matt 26,33-35). Efter at han havde svigtet, blev han mere ydmyg: "Herre, du ved, at jeg har dig kær." Nu stod han ikke længere *over* eller *på linje med* de andre. Jesus giver ham den opgave at være der *for* andre: "Vogt mine får!" Hans kærlighed til Jesus skulle vise sig i hans omsorg for andre.

Til anvendelse

Jesu "nævnte kun en betingelse for at være discipel og for at kunne tjene: 'Elsker du mig?' sagde han. Det er den væsentlige kvalifikation" (Ellen White, *Jesu liv*, s. 714). Jesus kan bruge enhver, der elsker ham, i næstekærlighedens tjeneste – uafhængigt af fordums svigt eller fremtidige succeser. Den, der elsker Jesus, vil herliggøre Gud til sine dages ende.

Johannes: At blive i Jesus

1 Joh 3,16-18

Hvad kendetegner sand kærlighed?

Hvad er det ultimative tegn på kærlighed?

Baggrund

Johannes taler som næppe nogen anden i Det Nye Testamente om *kærlighed*. Den form for kærlighed, der på græsk betegnes med begrebet *agape*, er mere end blot en følelse. At *elske* med *agape* er en indstilling, der er forbundet med viljen til *at give af sig selv* (Joh 3,16; 10,17; 15,13; Gal 2,20; Ef 5,2; 1 Joh 3,16; sml. Rom 5,8; 1 Joh 4,9). Kærlighed giver sig udslag i uselviske handlinger – ellers er der ikke tale om (agape) kærlighed.

Det var den forståelse, Johannes gav udtryk for: Hvis man ikke er villig til at give sit liv for sine søstre og brødre – "hvordan kan Guds kærlighed så blive i ham?" (1 Joh 3,17) At give sig selv hen betyder ikke nødvendigvis at gå i døden. Det kan komme til udtryk i helt dagligdags situationer. Man kan for eksempel 'give noget af sig selv' ved at sørge for, at goderne fordeles retfærdigt. Målestokken for sand kærlighed er Jesus, der "gav sit liv for os" (v. 16). "Den, der siger, at han bliver i ham, skylder også selv at leve sådan, som han levede" (1 Joh 2,6).

Til fordybelse

I Johannes' Første Brev forekommer udtrykket *i ham* 15 gange i løbet af de kun fem kapitler i Elberfelder-oversættelsen. At blive i ham – altså i Jesus – vil sige: *at holde hans bud* (2,4-6), *ikke at synde* (3,5-10), konkret: *at elske sin broder* (2,9-10) og: at være fyldt af Ånden (2,27; 4,13), der åbenbarer Jesus som Guds søn (2,26-28). Alle dem, der bliver i *Jesus*, har han lovet evigt liv (3,14; 5,11-13).

Til anvendelse

"De, der aldrig har erfaret Kristi milde, overtalende kærlighed, kan ikke lede andre til livets kilde. Hans kærlighed i hjertet er en tvingende magt, som bringer mennesker til at åbenbare ham i deres samtale, i et kærligt, medfølelsende sind og ved at højne livet for dem, som de kommer sammen med" (Ellen White, *Mesterens Efterfølgere*, DB 1964, s. 291).

Til eftertanke

Hvordan ville Gud være, hvis han blot elskede "med ord"?

Jesu løn

Åb 22,12
1 Kor 9,16-19

Hvilken "gerning" udløser Jesu "løn"?

Baggrund

Troende kristne står hele tiden over for spørgsmålet om, hvilken rolle *gerninger* spiller i forhold til frelsen. Dette behandles indgående i Romerbrevet og Jakobs Brev.

I Johannes' Åbenbaring henviser de sejrendes gerninger til deres udholdenhed i tro (Åb 2,26; 14,12-13). Den, der altså holder fast i *Jesus*, vil få *hans løn*: "Den, der sejrer, skal arve dette" (Åb 21,7). Hos Paulus får tanken om løn også en anden drejning. Han knytter lønnen sammen med den tjeneste, som han er kaldet til af Gud. Hans håb var frem for alt, at han ville "vinde så mange som muligt" (1 Kor 9,19-22).

Til fordybelse

Da menigheden i Korinth diskuterede, hvem der var den mest succesrige tjener, sagde Paulus: "Den, der planter, og den, der vander, er ét, og enhver skal få løn efter sit arbejde" (1 Kor 3,8). Det afgørende er ikke, hvilken præstation den, Gud virker igennem, yder, men hvilket fundament, der er udgangspunkt for hans virke (v. 11). Den, der bygger på *Jesus* – det vil sige følger *ham*, vidner om *ham*, herliggør *ham* og bliver i *ham* – han vil få løn for sin møje: mennesker, der blev vundet for Gud.

Til anvendelse

"Når de frelste står foran Gud, vil dyrebare sjæle stå frem, når deres navne bliver nævnt. De er der på grund af trofaste og tålmodige bestræbelser, der er udført på deres vegne ... Det er belønningen for Guds medarbejdere i denne verden" (Ellen White, *Im Dienst für Christus*, Lüneburg 2004, 332; *Testimonies for the Church*, VIII s. 196). Hvem vil jeg gerne møde på den nye jord? Hvad kan jeg her og nu gøre for dette menneske/disse mennesker?

Resumé

Jesus kalder den enkelte til fællesskab med sig. Hans grænseløse kærlighed til verden afspejles i hans efterfølgeres hengivenhed for mennesker. De kan være sikre på deres løn.

Spørgsmål til drøftelse

- Indledende spørgsmål
1. **Hvilke erkendelser har været nye og givende for jer i det forløbne kvartal?**
- Supplerende spørgsmål
2. **I hvor høj grad har I fået mod på at "vinde venner for Gud" i løbet af kvartalet?**
- Fil 2,5-11
3. **Hvilket udsagn i denne lovprisning får jer til at stoppe op? – Hvorfor?**
- Joh 21,15-19
4. **Hvad kan få jeres kærlighed til Jesus til at vokse?**
- I hvilken situation har I oplevet, at Jesus trods jeres begrænsninger har kaldet jer til en bestemt opgave?**
- 1 Kor 9,16-19
5. **I hvor høj grad kan man sige, at tjeneste for Gud er "frivillig"?**
- Hvilken effekt har udsigten til at blive belønnet?**
- Uddybende spørgsmål
6. **Hvem savner vi iblandt os?**
- Bed sammen for navngivne søskende, der befinder sig i periferien af menigheden, eller for bekendte, der stadig er søgende.**